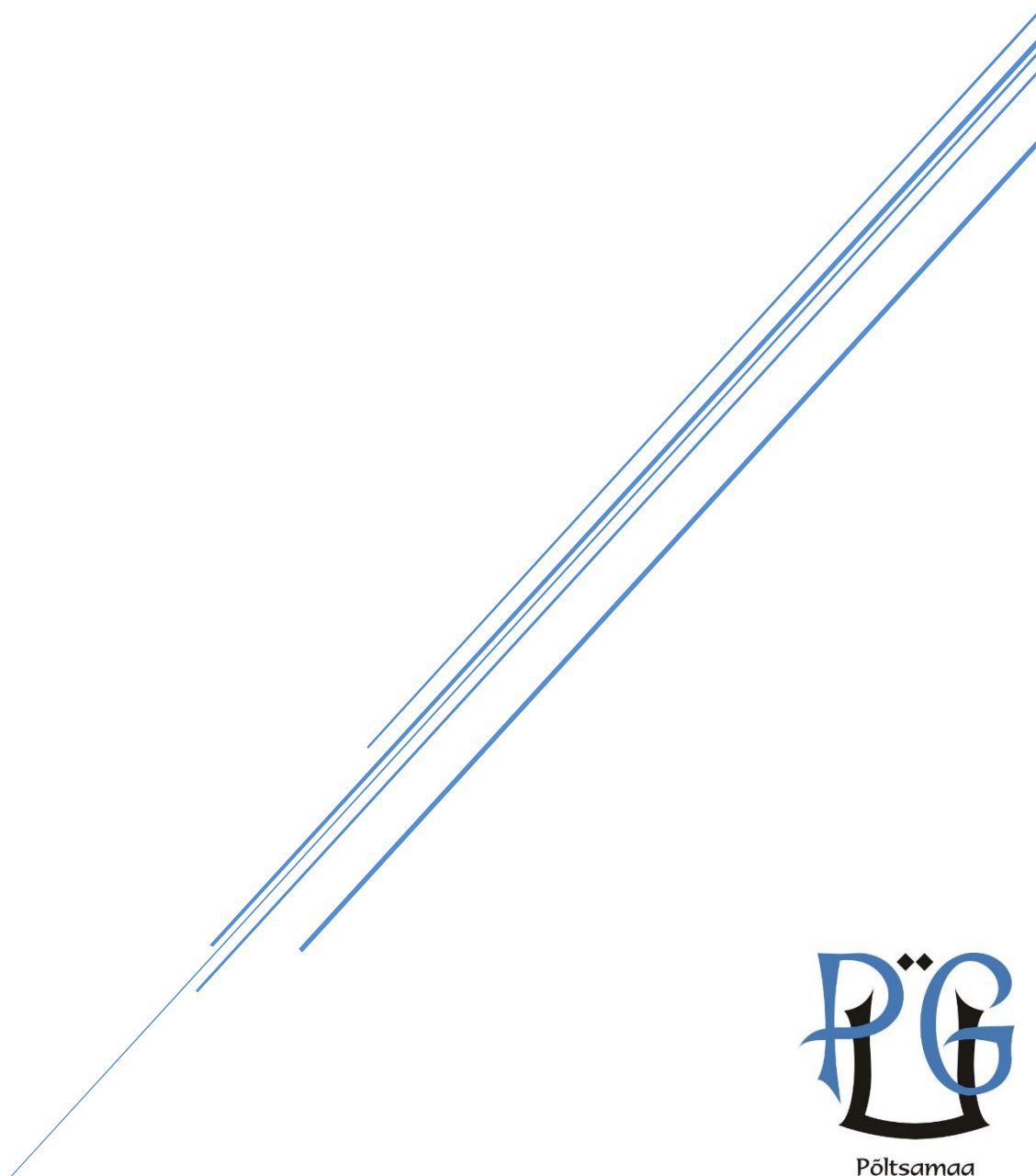

PÕLTSAMAA ÜHISGÜMNAASIUM

ÕPPEKAVA ÜLDOSA

Põltsamaa
Ühisgümnaasium

2022

ÜHISGÜMNAASIUMI ÕPPEKAVA

1	ÜLDOSA	3
1.1.	KOOLI VÄÄRTUSED, ERIPÄRA, ÕPPE- JA KASVATUSEESMÄRGID	3
1.1.1.	Väärtused	3
1.1.2.	Eripära ja arengusuunad	3
1.1.3.	Õppe- ja kasvatuseesmärgid	4
1.1.4.	Pädevused	5
1.2.	ÕPPEKORRALDUS	6
1.2.1.	Õppekorralduse alused	6
1.2.2.	Põhikooli tunnijaotusplaan õppeaineti ja klassiti	7
1.2.3.	Tunnijaotusplaan põhikooli lihtsustatud riikliku õppekava alusel õppeaineti ja klassiti	8
1.2.4.	Vaba tunniressursi kasutamine põhikoolis	8
1.2.5.	Gümnaasiumiastme kohustuslikud ja kooli pakutavad kursused ning valikkursused	10
1.2.6.	Õpilase õppekoormuse kujunemise põhimõtted gümnaasiumiastme	12
loov	Võõrkeeled ja valik- ning vabaainete valimine	13
1.2.8.	Kooli õppekava välise õppimise või tegutsemise arvestamine koolis õpetatava osana	13
1.2.9.	Läbivate teemade rakendamine	14
1.2.10.	Lõimingu põhimõtted ja rakendamine	15
1.3.	ÕPPEKESKKONNA MITMEKESISTAMISEKS KAVANDATAVAD TEGEVUSED	16
1.3.1.	Tegevused	16
1.3.2.	Väljaspool kooli korraldatav õpe	16
1.4.	III KOOLIASTME LOOVTÖÖ TEMAATIKA VALIKU, JUHENDAMISE, TÖÖ KOOSTAMISE JA HINDAMISE KORD	17
1.5.	IV KOOLIASTME UURIMISTÖÖ TEMAATIKA VALIKU, JUHENDAMISE, TÖÖ KOOSTAMISE JA HINDAMISE KORD	19
1.6.	ÕPILASTE ARENGU JA ÕPPIMISE TOETAMISE JA HINDAMISE KORRALDUS	20
1.6.1.	Üldsätted	20
1.6.2.	Hindamise eesmärk	20
1.6.3.	Hindamise põhimõtted põhikoolis	21
1.6.4.	Hindamise põhimõtted gümnaasiumiastmes	25
1.6.5.	Hindamise korraldus ja hindamisest teavitamine	28
1.6.6.	Uussisserändajate õppe ja hindamise korraldamine	28

1.6.7.	Hinde ja hinnangu vaidlustamine	29
1.7.	HARIDUSLIKE ERIVAJADUSTEGA ÕPILASTE ÕPPEKORRALDUSE PÕHIMÕTTED, TUGITEENUSTE RAKENDAMISE KORD	29
1.7.1.	Põhimõtted põhikoolis	29
1.7.2.	Tugiteenuse rakendamine	30
1.7.3.	Individaalse arengu jälgimise kaart	31
1.7.4.	Õppenõustamisnõukogu	31
1.7.5.	Andekas/erihuvidega õpilane	31
1.7.6.	Individaalne õppekava	32
1.8.	KARJÄÄRIÕPPE, sh KARJÄÄRIINFO JA NÕUSTAMISE KORRALDAMINE	32
1.9.	ÕPILASTE JA LASTEVANEMATE TEAVITAMISE JA NÕUSTAMISE KORD	33
1.10.	ÕPETAJATE KOOSTÖÖ JA TÖÖ PLANEERIMISE PÕHIMÕTTED	34
1.11.	KOOLI ÕPPEKAVA UUENDAMISE JA TÄIENDAMISE KORD	34

1 ÜLDOSA

1.1. KOOLI VÄÄRTUSED, ERIPÄRA, ÕPPE- JA KASVATUSEESMÄRGID

1.1.1. Väärtused

Põltsamaa Ühisgümnaasiumi väärtused:

- ühtekuuluvustunne ja meeskonnatöö - üksteist arvestades ja austades täidame koos ühiseid eesmärgi;
- areng ja teadmised - väärtustame isiksuse arengut õppimise ja enesetäienduse kaudu;
- turvalisus ja koolirõõm - loome ja hoiame enda ümber turvalist ja sõbralikku keskkonda;
- traditsioonid - austame ja arendame kodukoha loodus- ja kultuuripärandit.

1.1.2. Eripära ja arengusuunad

1.1.2.1. Põltsamaa Ühisgümnaasium on alates 2021/2022 õppeaastast kool mitme tegutsemiskohaga:

- Põltsamaa Ühisgümnaasium, õppekohad Põltsamaa linnas Lille tänaval ja Veski tänaval;
- Adavere Põhikool, Põltsamaa Ühisgümnaasiumi õppekoht Adavere alevikus;
- Lustivere Kool, Põltsamaa Ühisgümnaasiumi õppekoht Lustivere külas;
- Aidu Kool, Põltsamaa Ühisgümnaasiumi õppekoht Vägari külas.

1.1.2.2. Põltsamaa Ühisgümnaasiumis on loodud võimalused osalemiseks mitmekesistes huviringides (nt võrk- ja korvpall, koorid, ansamblid, liikumis- ja tantsurühmad). Õpilased osalevad erinevatel olümpiaadidel ja konkurssidel ning huvikoolide õppetegevuses, mida arvestatakse õppekava osana. Koolil on välja kujunenud projektides (nt Keskkonnainvesteeringute Keskus, Tartu Ülikooli teaduskool) osalemise traditsioon ja tihedalt suheldakse kohalike (nt vallavalitsus, Jõgevamaa Arendus- ja Ettevõtluskeskus, spordi-, kunsti- ja muusikakool, spordiklubi, Kultuurikeskus, raamatukogu, Põltsamaa loss jt) ning üle-eestiliste ja rahvusvaheliste (nt JA Eesti, Tartu Rakenduslik Kolledž, Tartu Ülikool, Töötukassa, RIA jt) koostööpartnerite ja -võrgustikega (nt Ettevõtlik Kool, VEPA, TORE, 4H, Tervist Edendav Kool, Kokemäe Kool Soomes jt).

1.1.2.3. Gümnaasiumiastmes on võimalik õppida süvendatult kahel õppesuunal: majandus ja ettevõtlus või küberkaitse ja infotehnoloogia. Õppesuundadel õppimine annab teadmised ja oskused eelkõige igapäevaelus ja tulevases tööelus hakkama saamiseks, enda huvides ja võimetes selgusele jõudmiseks, aga ka võimaluse jätkata õpinguid vastavas valdkonnas. Kõikidel õpilastel on võimalik teha individuaalseid valikuid: kirjutada ja viia ellu projekte, osaleda mõttekunsti-, arvutigraafika-, vaimse tervise- või tervisespordi valikkursustel, luua õpilasfirma, õppida lisaks erinevaid võõrkeeli ning osaleda kõrgkoolide poolt pakutavatel kursustel.

1.1.2.4. Põltsamaa Ühisgümnaasiumis pakuvad tugiteenuseid kooli karjäärikoordinaatorid, sotsiaalpedagoogid, psühholoogid, logopeedid, eripedagoogid ning abiõpetajad. Lisaks on õpilastel võimalus ka individuaalsetele lahendustele – põhikoolis õppida väikestes gruppides ja rühmades, gümnaasiumiastmes individuaaltundides.

1.1.2.5. Põltsamaa Ühisgümnaasium on ettevõtlikkuse ja ettevõtluse edendamise tunnustusena saanud aastal 2020 Ettevõtliku Kooli hõbetaseme. Juba põhikoolis on võimalik tegeleda ettevõtlikkuse arendamisega: osaleda sündmuste läbiviimisel ja kooli juhtimises (õpilasesinduse kaudu), osaleda mini-mini- või minifirma tegevustest, projektides, Tegusate Põltsamaa-, Adavere- või Lustivere Noorte, õpilasakiivi ja õpilasesinduse tegevustes.

1.1.2.6. Koolis toimuvad nii traditsioonilised kui ka innovaatilised sündmused: aktiivsed õuevahetunnid, näitused, erinevad liikumis- ja spordipäevad, festivalid, näidendid, spordi- ja lauluvõistlused, kevadised kanuusõidud, õpikojad ja õppekäigud, küberkaitse- ja infotehnoloogiaalased üritused, teema- ja ainenädalad (nt ettevõtlus- ja karjäärinädal, muusikanädal) ning õppekohtadele ülesed ühisüritused (nt Väikeste Inimeste konverents ja õpetajate kogemuskonverents, kevadpidu jt). Samuti on traditsiooniks saanud osalemine ülevallalistel üritustel (nt Põltsamaa Sildade jooks ja kevadnäitus Põltsamaa Kultuurikeskuses).

1.1.2.7. Lustivere Kooli eripäraks on ka tuge vajavate õpilaste klassid kolmandas kooliastmes.

1.1.3. Õppe- ja kasvatuseesmärgid

1.1.3.1. Põltsamaa Ühisgümnaasiumi eesmärk on toetada iga õppija arengut ning ettevõtlikkuks, ennestjuhtivaks ja vastutustundlikuks kodanikuks kasvamist.

1.1.3.2. Koolil on nii hariv kui ka kasvatav ülesanne. Kool aitab kaasa õpilaste kasvamisele loovateks, mitmekülgseteks isiksusteks, kes suudavad ennast täisväärtuslikult teostada erinevates rollides: perekonnas, tööl ja avalikus elus. Põhikoolis on loodud tingimused, et õpilased omandaksid teadmised, oskused ja väärtushoiakud, mis võimaldavad jätkata tõrgeteta õpiteed gümnaasiumis või kutseõppes.

1.1.3.3. Koolis on õpetuse ja kasvatuse põhitaotlus tagada õpilase ea- ja võimetekohane tunnetuslik, kõlbeline, füüsiline ja sotsiaalne areng ning tervikliku maailmapildi kujunemine.

1.1.3.4. Koolis on loodud õpilasele eakohane, turvaline, positiivselt mõjuv ja arendav õppekeskkond, mis toetab tema õpihimu ja õpioskuste, eneserefleksiooni ja kriitilise mõtlemisvõime, teadmiste ja tahteliste omaduste arengut, loovat eneseväljendust ning sotsiaalse ja kultuurilise identiteedi kujunemist.

1.1.3.5. Õpilasel, kes on läbinud kooli õppekava, on kujunenud põhilised väärtushoiakud ning õpilane mõistab oma tegude aluseks olevaid väärtushinnanguid ja tunneb vastutust tegude tagajärgede eest. On loodud alus enese määratlemisele eneseteadliku isiksusena, perekonna, rahvuse ja ühiskonna liikmena, kes suhtub sallivalt ja avatult maailma ja inimeste mitmekesisusse. Õpilasel on jõudnud selgusele oma huvides, kalduvustes ja võimetes ning on valmis õpingute jätkamiseks järgneval haridustasemel ja elukestvaks õppeks. Kooli lõpetanud noorukil on arusaam oma tulevastest rollidest perekonnas, tööelus, ühiskonnas ja riigis.

1.1.3.6. Teadmiste, väärtushinnangute ja praktiliste oskuste omandamine ja arendamine toimub kogu kooli õppe- ja kasvatusprotsessi, kodu ja kooli koostöö ning õpilase vahetu elukeskkonna ühistoime tulemusena.

1.1.3.7. Kool seisab eesti rahvuse, keele ja kultuuri säilimise ja arengu eest, seepärast pööratakse õpetuses ning kasvatuses erilist tähelepanu eesti keele õppele.

1.1.4. Pädevused

1.1.4.1. Kooli lõpetades on õpilane omandanud üld-, kooliastme- ja ainevaldkonnapädevused, s.t teadmiste, oskuste ja hoiakute kogumi, mis tagab suutlikkuse teatud tegevusalal või -valdkonnas loovalt, ettevõtlikult ja paindlikult toimida.

1.1.4.2. Üldpädevused on ainevaldkondade ja õppeainete ülesed pädevused, mis on olulised inimeseks ja kodanikuks kasvamisel.

1.1.4.3. Kõigi õppeainete kaudu ning tunni- ja koolivälises tegevuses jälgivad ja suunavad õpetajad omavahelises koostöös ning kooli ja kodu koostöös õpilaste üldpädevuste – kultuuri- ja väärtuspädevus, sotsiaalne ja kodanikupädevus, enesemääratluspädevus, õpipädevus, suhtluspädevus, matemaatika-, loodusteaduste ja tehnoloogiaalane pädevus, ettevõtlikkuspädevus, digipädevus – kujunemist.

1.1.4.4. Õppe- ja kasvatusaine üleseks eesmärgiks on põhikooli riiklikus ja gümnaasiumi riiklikus õppekavas olevad üldpädevused.

1.1.4.5. Kooli lõpetades on õpilane saavutanud riiklikes õppekavades esitatud õpitulemused.

1.1.4.6. Põhikooli lõpetamisel saavutatavad õpitulemused on kooskõlas kvalifikatsiooniraamistiku 2. tasemel kirjeldatud üldnõuetega: põhilised kognitiivsed ja praktilised oskused vastava teabe kasutamiseks, et täita (töö)ülesandeid ja lahendada tavalisi probleeme, kasutades lihtsaid reegleid ja töövahendeid töötab ja õpib juhendamisel, kuid mõningase iseseisvusega.

1.1.4.7. Gümnaasiumi lõpetamisel saavutatavad õpitulemused on kooskõlas kvalifikatsiooniraamistiku 4. tasemel kirjeldatud üldnõuetega: tööalased või õppesuunaalased kognitiivsed ja praktilised oskused konkreetsetele probleemidele lahenduse leidmiseks ning juhib ise oma tööd ja õppimist vastavalt juhtnõoidele situatsioonides, mida saab tavaliselt ette näha, kuid mis võivad muutuda, juhendab kaaslaste tavatööd, võtab mõningase vastutuse töö ja õppetöö hindamise ja edendamise eest.

1.1.4.8. Põhikoolis on loodud õpilasele eakohane, turvaline, positiivselt mõjuv ja arendav õppekeskkond, mis toetab tema õpihimu ja õpioskuste, eneserefleksiooni ja kriitilise mõtlemisvõime, teadmiste ja tahteliste omaduste arengut, loovat eneseväljendust ning sotsiaalse ja kultuurilise identiteedi kujunemist.

1.1.4.9. Gümnaasiumiõpilased valmistatakse ette toimimiseks loova, mitmekülgse, sotsiaalselt küpse, usaldusväärse ning oma eesmärgi teadvustava ja saavutada oskava isiksusena erinevates eluvaldkondades: partnerina isiklikus elus, oma kultuuri kandja ja edendajana, tööturul erinevates ametites ja rollides ning oma ühiskonna ja looduskeskkonna jätkusuutlikkuse eest vastutava kodanikuna.

1.1.4.10. Põhikooli õpilasel, kes on läbinud kooli õppekava, on kujunenud põhilised väärtushoiakud ning õpilane mõistab oma tegude aluseks olevaid väärtushinnanguid ja tunneb vastutust tegude tagajärgede eest. On loodud alus määratlemisele eneseteadliku isiksusena, perekonna, rahvuse ja ühiskonna liikmena, kes suhtub sallivalt ja avatult maailma ja inimeste mitmekesisusse.

1.2. ÕPPEKORRALDUS

1.2.1. Õppekorralduse alused

1.2.1.1. Vastavalt põhikooli- ja gümnaasiumiseaduses sätestatule toimub teadmiste, väärtushinnangute ja praktiliste oskuste omandamine ja arendamine kogu kooli õppe- ja kasvatusprotsessi, kodu ja kooli koostöö ning õpilase vahetu elukeskkonna ühistoime tulemusena.

1.2.1.2. Õppetöö korraldamise aluseks on I kooliastmes üldõpetuslik või üld- ja aineõppe kombineeritud õppeviis.

1.2.1.3. Õppetöö korraldamisel II ja III kooliastmes rakendatakse mitmekesiseid tööviise ja ülesandeid, mis võimaldavad õpilastel teha iseseisvaid valikuid ja seostada õpitut praktilise eluga ning aitavad toime tulla õpilaste individuaalselt erineva arenguga, nende muutuvate suhete ja tegutsemisega uutes rollides. Kasutatakse valdavalt aineõpetuslikku õppeviisi ja ainetevahelist lõimingut.

1.2.1.4. Juhendatud õpe on kooli määratud viisil toimuv õpe, nt loeng, individuaaltund, konsultatsioon, e-õpe (*Lisa 1*), õppekäik jm, mis on suunatud teadmiste ja oskuste ning üldpädevuste kujundamisele ning toimub õppekeskkonnas, milles osalevad nii õpilane kui ka õpetaja.

1.2.1.5. Õpet võib korraldada ka väljaspool kooli ruume (sealhulgas kooliõues, looduses, muuseumides, arhiivides, keskkonnahariduskeskustes, ettevõtetes ja asutustes) ning virtuaalses õppekeskkonnas.

1.2.1.6. Õppetöö periood kestab 1. klassis poolaasta, 2.-9. klassis trimester ja gümnaasiumis kursus.

1.2.1.7. Õppetöö perioodi jookssul läbitavad peamised teemad, õpitulemuste hindamise kriteeriumid ja vajalikud õppevahendid ning olulisemad planeeritavad üritused tehakse õpilastele teatavaks õppeperioodi alguses Stuudiumi kaudu.

1.2.2. Põhikooli tunnijaotusplaani õppeaineti ja klassiti

Tunnijaotusplaani koostamise aluseks on põhikooli riiklikus õppekavas (edaspidi PRÕK) esitatud kohustuslike õppetundide arv kooliastmete kaupa:

Õppeaine	1. kl	2. kl	3. kl	I kooli-aste	4. kl	5. kl	6. kl	II kooli-aste	7. kl	8. kl	9. kl	III kooli-aste	KOK-KU PRÕK
Eesti keel	7	6	6	19	5	3	3	11	2	2	2	6	36
Kirjandus						2	2	4	2	2	2	6	10
A-võõrkeel			3	3	3	3	3	9	3	3	3	9	21
B-võõrkeel							3	3	3	3	3	9	12
Matemaatika	3	3	4	10	4	4	5	13	5	4	4	13	36
Loodusõpetus	1	1	1	3	2	2	3	7	2			2	12
Geograafia									2	1	2	5	5
Keemia										2	2	4	4
Bioloogia									1	2	2	5	5
Füüsika										2	2	4	4
Inimeseõpetus		1	1	2		1	1	2	1	1		2	6
Ajalugu						1	2	3	2	2	2	6	9
Ühiskonnaõpetus							1	1			2	2	3
Muusika	2	2	2	6	2	1	1	4	1	1	1	3	13
Kunst ja tööõpetus	3	3	3	9									9
Kunst					1	1	1	3	1	1	1	3	6
Tööõpetus, käsitöö ja kodundus, tehnoloogia					1	2	2	5	2	2	1	5	10
Kehaline kasvatus	2	3	3	8	3	3	2	8	2	2	2	6	22
KOKKU	18	19	23	60	21	23	29	73	29	30	31	90	223

1.2.3. Tunnijaotusplaan põhikooli lihtsustatud riikliku õppekava alusel õppeaineti ja klassiti

Lihtsustatud ja hooldusõppes lähtutakse põhimõttest, et igapäeval peab olema võimalus saada haridust vastavalt oma võimetele. Õppekorralduses ja õppe sisu valikul arvestatakse õpilaste võimeid ja teisi individuaalseid erisusi.

Õppeaine	1.kl	2.kl	3.kl	4.kl	5. kl	6.kl	7. kl	8. kl	9. kl	KOKKU
Eesti keel	7	9	8	8	7	6	6	6	6	63
Võõrkeel (inglise keel)					2	2	2	2	2	10
Matemaatika	5	5	5	5	5	5	4	5	5	44
Loodusõpetus	1	1	2	2	2	4	4	4	4	24
Ajalugu						1	2	2	1	6
Inimeseõpetus	1	1	1	2	2	2	2	2	1	14
Muusikaõpetus	1	1	1	1	1	1	1	1	1	9
Kunstiõpetus	1	1	1	1	1	1	1	1	1	9
Tööõpetus	2	2	2	2	4	4	4	5	7	32
Kehaline kasvatus	2	3	3	2	2	2	2	2	2	20
Vaba tunni ressurss			2	2	2	2	2	2	2	14
KOKKU	20	23	25	25	28	30	30	32	32	245

1.2.4. Vaba tunniressursi kasutamine põhikoolis

Vaba tunniressursi kasutatakse üldpädevuste arendamiseks ning õppekava läbivate teemade käsitlemiseks:

Õppeaine	1.kl	2.kl	3.kl	4.kl	5. kl	6.kl	7. kl	8. kl	9. kl	KOKKU
Väärtusõpetus	1									1
Ettevõtlusõpe „Meie ise“ programm (I poolaasta)	1									1
Inglise keel (II poolaasta)	1									1
Informaatika		1								1
Praktiline loodusõpetus		1								1
Inglise keel		2								2
Informaatika ja ettevõtlusõpe „Meie kodukoht“ programm			1							1
Liiklus ja ohutus			1							1
Informaatika				1						1
Ettevõtlusõpe „Meie linn ja vald“ programm				1						1
Praktiline matemaatika				1						1
Loovusõpetus				1						1
Informaatika					1					1
Kodukandi kultuurilugu					1					1
Ettevõtlusõpe „Meie maakond ja riik“ programm					1					1
Valikaine*					1					1
Ettevõtlusõpe „Meie maailm“ programm						1				1
Valikaine (lähtuvalt loovtööst teemast)							1			1
Ettevõtlus- ja karjääriõpetus								1		1
Karjääri- ja ettevõtlusõpetus									1	1
KOKKU	3	4	2	4	4	1	1	1	1	21

* Valikained võivad erineda õppeaastati ja õppekohati.

Ettevõtlusõpe koosneb „7 SAMMU“ programmi teemadest, mis jaotuvad klassidesse: 1. klass „Meie ise“; 2. klass „Meie perekond“; 3. klass „Meie kodukoht“; 4. klass „Meie linn ja vald“; 5. klass „Meie maakond“; 6. klass „Meie riik ja maailm“; 7. klass „Mini mini-firma“.

1.2.5. Gümnaasiumiastme kohustuslikud ja kooli pakutavad kursused ning valikkursused

1.2.5.1. Gümnaasiumiastme riiklikust õppekavast (edaspidi GRÕK) lähtuvad kohustuslikud kursused								
Ainevaldkond	Õppeaine	Kohustuslik (GRÕK)	Valik (GRÕK)	Valik (kool)	10. kl	11. kl	12. kl	KOKKU
Keel ja kirjandus	Eesti keel	6	1		3	2	2	7
	Kirjandus	5	2		2	2	3	7
Võõrkeeled	B2 võõrkeel (inglise keel)	5	6	1	4	4	4	12
	B1 võõrkeel (vene keel)	5			2	2	1	5
Matemaatika	Lai kursus	14		1	5	5	5	15
Loodusained	Bioloogia	4				2	2	4
	Geograafia (loodusgeograafia)	2			2			2
	Keemia	3			2	1		3
	Füüsika	5			2	2	1	5
Sotsiaalsained	Ajalugu	6			2	2	2	6
	Ühiskonnaõpetus	2					2	2
	Inimeseõpetus	1					1	1
	Geograafia (inimgeograafia)	1				1		1
Kunstiained	Muusik	3			1	1	1	3
	Kunst	2			1	1		2
Kehaline kasvatus		5			2	2	1	5
Uurimistöö alused			1			1		1
Teksti- ja tabelitöötlus (arvuti uurimistöös)				1		1		1
KESA moodul	Majandus-ettevõtlusõpe, karjääriõpe, suhtlemispsühholoogia, projektitöö		2	2	2	2		4
KOKKU		69	12	5	30	31	25	86

1.2.5.2. KÜBERKAITSE JA INFOTEHNOLOOGIA SUUNA KURSUSED				
Õppeaine	10. kl	11. kl	12. kl	KOKKU
Mehhatroonika ja programmeerimine (baaskursus)	1			1
Infoturve ja meedia (baaskursus)	1			1
Mehhatroonika ja programmeerimine (spetsialiseerumine)		1	1	2
Infoturve ja turvaline võrgundus (spetsialiseerumine)		1	1	
Turvalise võrgunduse alused		1		1
Suuna lõputöö projekt			1	1
Riigikaitse	2			2
Erialane inglise keel			1	1
Joonestamine	1			1
	KOKKU			10
	SUUND KOKKU			96

1.2.5.3. MAJANDUSE JA ETTEVÕTLUSE SUUNA KURSUSED				
Õppeaine	10. kl	11. kl	12. kl	KOKKU
Õpilafirma (baas)	1			1
Õpilafirma (praktiline)		1		1
Äriplaan			3	3
Erialane inglise keel			1	1
Organisatsioonikäitumine	1			1
Rahatarkus	1			1
Investeering			1	1
	KOKKU			9
	SUUND KOKKU			95

1.2.5.4. VALIKKURSUSED				
Õppeaine	10. kl	11. kl	12. kl	KOKKU
Mõttekunst (usundlugu ja filosoofia)		1		1
Vaimne tervis		1		1
Arvutigraafika		1		1
3D modelleerimine		1		1
Arhitektuur kui elukeskkond		1		1
Rootsi keel		1		1
Soome keel		1		1
Rahvakultuuri alused	1	1	1	3
Sportlikud võimed, liikumine välitingimustes	1	1	1	3
Praktiline füüsika (õpikoda)		1		1
Praktiline keemia (õpikoda)		1		1
Praktiline bioloogia (õpikoda)		1		1
Karjääriõpetus II		1		1
Vabatahtlik töö		1		1
Ansambel: pill/laul	1	1	1	3
	KOKKU			21

1.2.6. Õpilase õppekoormuse kujunemise põhimõtted gümnaasiumisastme

1.2.6.1. Õpilase väikseim lubatud õppekoormus gümnaasiumis on 96 kursust. Kõigile õpilastele ühtse kohustusliku õppe koormus gümnaasiumis on 86 kursust. Kursus vastab 35 ühe õppeaine raames toimuvale õppetunnile.

1.2.6.2. Kursuse jooksul läbitavad peamised teemad, vajalikud õppevahendid, hindamise korraldus ja planeeritavad üritused tehakse õpilastele teatavaks kursuse algul.

1.2.6.3. Lisaks riikliku õppekava kohustuslikele kursustele ja kooli poolt kohustuslikuks tehtud 6 valikkursustele, peab õpilane valima vastavalt õppesuunale 10 või 11 suunaainet/valikkursust, et saavutada minimaalne õppekoormus, mis on vajalik gümnaasiumi lõpetamiseks.

1.2.6.4. Gümnaasiumiastmes õpitakse B2 keeleoskustasemel inglise keelt. B1 keeleoskustasemel õpitakse vene keelt.

1.2.6.5. Tunnijaotusplaanis esitatud valikkursused toimuvad vähemalt 12 soovija olemasolu korral.

1.2.6.6. Kursused „Karjääriplaneerimise alused“, „Majandus- ja ettevõtlusõppe alused“, „Suhtlemispsühholoogia“ ja „Projektitöö“ moodustavad ühtse KESA (karjääri-, ettevõtluse ja suhtlemise alused) mooduli ja neid õpitakse teemapõhiselt, kusjuures karjääriõpetuse, majanduse ja ettevõtluse, suhtlemisõpetuse ja projektitöö ainekavad on koostatud aineti.

1.2.7. Võõrkeeled ja valik- ning vabaainete valimine

1.2.7.1. Põltsamaa Ühisgümnaasiumis õpitakse nii põhikoolis kui gümnaasiumis A-võõrkeelena inglise keelt keelt ja B-võõrkeelena vene keelt, inglise keele õpe algab 1. klassis II poolaastast.

1.2.7.2. B-võõrkeelena õpitakse alates 6. klassist üldjuhul vene keelt, võimalusel saksa keelt või soome keelt.

1.2.7.3. Põhikoolis on valikainete valimise põhimõtted järgmised:

- 5. klassis valivad õpilased 1 tunni ulatuses õppeaine kooli pakutud valikainete hulgast, mis võivad olla õppeaastati erinevad (va Adavere Põhikool, Lustivere Kool);
- Adavere Põhikoolis ja Lustivere Koolis osalevad õpilased kooli poolt määratud vabaainetes.

1.2.7.4. Käsitöö ja tehnoloogiaõpetuse valimise põhimõtted arvestades õppekohtade erisusi (õpilaste arv klassis, õpilaste eripära jms):

- 4. klassis jagunevad õpilased igast klassist kahte gruppi: poisid tehnoloogiaõpetusse ja tüdrukud käsitöösse;
- vähemalt 6 tunni ulatuses toimub gruppide vahetus, kus tutvutakse teises õppeaines omandatavate õpitulemustega;
- 4. klassi lõpus saab õpilane valida, kas soovib järgmisest õppeaastast alates õppida käsitööd või tehnoloogiaõpetust;
- 5. klassis õpib õpilane oma valitud õppeainet;
- vajadusel on võimalik 5. klassi lõpus valikut muuta.

1.2.8. Kooli õppekava välise õppimise või tegutsemise arvestamine koolis õpetatava osana

1.2.8.1. Kool võib arvestada õppekava osana õpilase osalemist huvikoolis, kui õpilase esindaja esitab 17. septembriks direktorile kirjaliku avalduse. (*Lisa 2*)

1.2.8.2. Gümnaasiumiastmes arvestatakse õpilase soovil valikkursus(t)ena huviringis ja/või -koolis õppimist, Tartu Ülikooli, Tallinna Ülikooli, TalTechis jm läbitud kursusi ning selle arvestamiseks esitab õpilane taotluse ja vastava institutsiooni poolt välja antud tõendi, kus on märgitud õppe sisu ja saavutatud õpitulemused ning tundide maht õppejuhile hiljemalt jooksva õppeaasta 15. maiks.

1.2.8.3. Õpitu peab olema sisuliselt sobiv vastava kooliastme õppekavaga ning olema määratletav tasemega, s.t põhikoolis ja gümnaasiumis arvestatakse samal haridustasemel või kõrgemal tasemel omandatud. Gümnaasiumis ei arvestata põhikooli tasemel omandatud õpitulemusi.

1.2.8.4. Kooli õppekavaväliste õpingute või tegevuste arvestamise hindamine toetub tõendusmaterjalidele. Üldjuhul on esitatavaks tõendusmaterjaliks õpilase kirjalik refleksioon, analüüs õpitu kohta või dokumenteeritud primaarsed tõendusmaterjalid (töönäidised, artiklid, kirjutatud projektid, kavandid, aruanded, elektrooniline õpimapp jm, mis otseselt tõendavad taotleja pädevusi või õpitulemusi), sekundaarsed tõendusmaterjalid (nt päevik, hinneteleht, juhendaja hinnang, õppeaine kava koos eesmärkide, sisu, tegevused ja õpitulemustega).

1.2.8.5. Koolil on õigus nõuda täiendavaid materjale õpitulemuste tõendamiseks, kui tõendusmaterjal pole piisav.

1.2.8.6. Gümnaasiumiastme valikkursusena “Rahvakultuuri alused“ arvestatakse 1 kursus õppeaastas väljaspool kooli huviringis ja/või -koolis õppimine arvestusega, et selle arvestamiseks esitab õpilane vastava institutsiooni poolt välja antud tõendi, kus on märgitud õppe sisu ja saavutatud õpitulemused ning tundide maht.

1.2.8.7. Gümnaasiumiastme valikkursusena “Kehalised võimed ja liikumisoskused“ arvestatakse 1 kursus õppeaastas väljaspool kooli spordiringis ja/või -koolis õppimine ning selle arvestamiseks esitab õpilane vastava institutsiooni poolt välja antud tõendi, kus on märgitud õppe sisu ja saavutatud õpitulemused ning tundide maht.

1.2.9. Läbivate teemade rakendamine

1.2.9.1. Läbivad teemad on üld- ja valdkonnapädevuste, õppeainete ja ainevaldkondade lõimingu vahendiks ning neid arvestatakse koolikeskkonna kujundamisel. Läbivad teemad on aineülesed ja käsitlevad ühiskonnas tähtsustatud valdkondi ning võimaldavad luua ettekujutuse ühiskonna kui terviku arengust, toetades õpilase suutlikkust oma teadmisi erinevates olukordades rakendada.

1.2.9.2. Läbivate teemade õpe realiseerub eelkõige:

- 1) õppekeskkonna korralduses – kooli vaimse, sotsiaalse ja füüsilise õppekeskkonna kujundamisel arvestatakse läbivate teemade sisu ja eesmärgi;
- 2) aineõppes – läbivatest teemadest lähtudes tuuakse aineõppesse sobivad teemakäsitlused, näited ja meetodid, viiakse koos läbi aineteüleseid, klassidevahelisi ja ülekoolilisi projekte. Õppeainete roll läbiva teema õppes on lähtuvalt õppeaine taotlustest ja õppesisust erinev, olenevalt sellest, kui tihe on ainevaldkonna seos läbiva teemaga;
- 3) valikainete valikul – valikained toetavad läbivate teemade taotlust;
- 4) läbivatest teemadest lähtuvas või õppeaineid lõimivas loovtöös – õpilased võivad läbivast teemast lähtuda selle loovtöö valikul, mida tehakse kas iseseisvalt või rühmatööna;
- 5) korraldades võimaluse korral koostöös kooli pidaja, paikkonna asutuste ja ettevõtete, teiste õppe- ja kultuuriasutuste ning kodanikuühendustega klassiväliselt õpetegevust ja huviringide tegevust ning osaledes maakondlikes, üle-eestilistes ja rahvusvahelistes projektides.

1.2.9.3. Õpetuses ja kasvatuses käsitletavat läbivad teemad on:

- 1) elukestev õpe ja karjääri planeerimine – taotletakse õpilase kujunemist isiksuseks, kes on valmis õppima kogu elu, täitma erinevaid rolle muutuvast õpi-, elu- ja töökeskkonnas ning kujundama oma elu teadlike otsuste kaudu, sealhulgas tegema mõistlikke kutsevalikuid;
- 2) keskkond ja jätkusuutlik areng – taotletakse õpilase kujunemist sotsiaalselt aktiivseks, vastutustundlikuks ja keskkonnateadlikuks inimeseks, kes hoiab ja kaitseb keskkonda ning väärtustades jätkusuutlikkust, on valmis leidma lahendusi keskkonna- ja inimarengu küsimustele;

- 3) kodanikualgatus ja ettevõtlikkus – taotletakse õpilase kujunemist aktiivseks ning vastutustundlikuks kogukonna- ja ühiskonnaliikmeks, kes mõistab ühiskonna toimimise põhimõtteid ja mehhanisme ning kodanikualgatuse tähtsust, tunneb end ühiskonnaliikmena ning toetub oma tegevuses riigi kultuurilistele traditsioonidele ja arengusuundadele;
- 4) kultuuriline identiteet – taotletakse õpilase kujunemist kultuuriteadlikuks inimeseks, kes mõistab kultuuri osa inimeste mõtte- ja käitumislaidi kujundajana ning kultuuride muutumist ajaloo vältel, kellel on ettekujutus kultuuride mitmekesisusest ja kultuuriga määratud elupraktikate eripärast ning kes väärtustab omakultuuri ja kultuurilist mitmekesisust ning on kultuuriliselt salliv ja koostööaldis;
- 5) teabekeskond – taotletakse õpilase kujunemist teabeteadlikuks inimeseks, kes tajub ja teadvustab ümbritsevat teabekeskonda, suudab seda kriitiliselt analüüsida ning toimida selles oma eesmärkide ja ühiskonnas omaks võetud kommunikatsioonieetika järgi;
- 6) tehnoloogia ja innovatsioon – taotletakse õpilase kujunemist uuendusaltiks ja nüüdisaegseid tehnoloogiasid eesmärgipäraselt kasutada oskavaks inimeseks, kes tuleb toime kiiresti muutuvast tehnoloogilises elu-, õpi- ja töökeskkonnas;
- 7) tervis ja ohutus – taotletakse õpilase kujunemist vaimselt, emotsionaalselt, sotsiaalselt ja füüsiliselt terveks ühiskonnaliikmeks, kes on võimeline järgima tervislikku eluviisi, käituma turvaliselt ning kaasa aitama tervist edendava turvalise keskkonna kujundamisele;
- 8) väärtused ja kõlblus – taotletakse õpilase kujunemist kõlbliselt arenenud inimeseks, kes tunneb ühiskonnas üldtunnustatud väärtusi ja kõbluspõhimõtteid, järgib neid koolis ja väljaspool kooli, ei jää ükskõikseks, kui neid eiratakse, ning sekkub vajaduse korral oma võimaluste piires.

1.2.10. Lõimingu põhimõtted ja rakendamine

1.2.10.1. Õppetegevus ja selle tulemused kujundatakse tervikuks lõimingu kaudu. Lõiming toetab õpilaste üld- ja valdkonnapädevuste kujunemist.

1.2.10.2. Õppe lõimimine saavutatakse erinevate ainevaldkondade õppeainete ühisosa järgimisel, õppeainete, koolisest projektide ja läbivate teemade ühiste temaatiliste rõhuasetuste, õppeülesannete ning -viiside abil.

1.2.10.3. Lõimingu saavutamiseks korraldab põhikool õpet ja kujundab õppekeskkonda ning õpetajate koostööd viisil, mis võimaldab aineülest käsitlust: täpsustades pädevusi, seades õppeeesmärke ning määrates erinevate õppeainete ühiseid probleeme ja mõistestikku.

1.2.10.4. Lõimingu saavutamine on täpsemalt kavandatud iga aineõpetaja töökavas (lõiming ainete vahel, lõiming läbivate teemade või üldpädevustega).

1.3. ÕPPEKESKKONNA MITMEKESISTAMISEKS KAVANDATAVAD TEGEVUSED

1.3.1. Tegevused

1.3.1.1. Üldpädevuste kujundamiseks ja õppekeskkonna mitmekesistamiseks on koolis kavandatud järgmised tegevused:

- koolisesed õppepäevad;
- õppekäigud, mis toetavad ainevaldkonnaülest pädevuste kujunemist;
- ülekoolilised jm ühistegevused (projektid);
- ainevaldkonniti õpilasuurimusi tutvustavad konverentsid;
- traditsioonilised ülekoolilised ja vallasised üritused sh spordiüritused, mis toimuvad igal õppeaastal;
- erinevate tähtpäevadega seotud üritused (näiteks aktused, õpetajate päeva tähistamisega seotud üritused jms);
- loovtööde ja praktiliste/projektitööde ülevaateüritused (ülevaatenäitus, muusikapäev, teatrifestival, jms, kus õpilased tutvustavad omaloomingut);
- heategevusüritused ja kooli juubeliüritused;
- karjääri- ja töövarjupäevad;
- osalemine projektides (KIK, Ettevõtlik kool, SEL, ettevõtlusõppe arendamine jt).

1.3.1.2. Õppekava rakendamist toetavad ühistegevused ja ülekoolilised ühistegevused (projektid) kirjeldatakse konkreetsemalt kooli üldtööplaanis.

1.3.1.3. Kõikidel ühistegevustel on kindlaks määratud juht, kelle ülesanne on koostöös projektirühmaga määratleda ühistegevuse eesmärgid lähtuvalt üldpädevustest.

1.3.1.4. Peale ühistegevuse toimumist viiakse läbi selle tulemuste analüüs lähtuvalt püstitatud eesmärkidest (määratletakse tulemuste ja protsessi tugevused ja nõrkused) ning kavandatakse parendustegevused edaspidiseks.

1.3.2. Väljaspool kooli korraldatav õpe

1.3.2.1. Väljaspool kooli toimuv õpe lähtub ainekava ja kooli õppekava eesmärkidest.

1.3.2.2. Väljaspool kooli korraldatav õpe on õpilasgrupi ühe- või mitmepäevane tegevus, nt projekt-, õues- ja muuseumiõpe, ning kooli esindamine olümpiaadidel, konkurssidel, võistlustel, kultuuriüritustel.

1.3.2.3. Õpe planeeritakse õppeaasta/poolaasta/trimestri alguses ja fikseeritakse vähemalt kaks nädalat enne õppe toimumist kooli veebilehel elektroonilises tööplaanis.

1.3.2.4. Õppe korraldaja saadab osalevate õpilaste nimekirja e-kirjaga kooli sekretärile info@poltsamaa.edu.ee vähemalt kaks päeva enne õppe toimumist.

1.3.2.5. Väljaspool kooli korraldatavas õppes osalevate õpilaste nimekirja kinnitab kooli juhtkonna liige. Enne väljasõidu algust tehakse vajalikud muudatused. Kinnitatud nimekiri võetakse kaasa. Kui nimekirjas olev õpilane ei ilmu õppele, teavitab õpetaja sellest koheselt vanemat/eestkostjat.

1.3.2.6. Väljaspool kooli toimuv õpe kooskõlastatakse õppejuhi ja aineõpetajatega.

1.3.2.7. Õppe korraldaja teavitab õpilasi enne õppele minekut käitumisreeglitest ja ohutusnõuetest ning kehtestab reeglid, mis on vajalikud õpilaste turvalisuse kaitseks, õppe tõrgeteta korraldamiseks ning mis määratlevad ürituse vastavuse hariduseesmärkidele.

1.3.2.8. Väljaspool kooli korraldatava õppe ajal tagab korra ning vastutab õpilaste elu ja tervise eest kogu õppe jooksul täiskasvanud saatja. Väljasõidul peab kaasas olema vähemalt üks täiskasvanud saatja iga 10 õpilase kohta I-II kooliastmes ning üks täiskasvanud saatja iga 15 õpilase kohta III kooliastmes ja gümnaasiumiastmes.

1.3.2.9. Igast väljaspool kooli korraldatava õppe ajal toimunud vahejuhtumist teavitab täiskasvanud saatja kohe kooli direktorit ja lapsevanemat, kirjutab juhtunu kohta seletuskirja, mille esitab kooli sekretärile.

1.3.2.10. Täiskasvanud saatja teavitab igast raskemast õnnetusjuhtumist päästeametit ja kooli juhtkonda.

1.3.2.11. Õppekäigul või matkal toimunud õnnetusjuhtum arutatakse läbi kooli juhtkonna, õppenõukogu ja hoolekogu koosolekul.

1.3.2.12. Kogu klassiga koolipäevadel toimuvad õppekäigud planeeritakse nii, et osaleda saaksid kõik õpilased, sõltumata nende kodusest majanduslikust olukorrast.

1.3.2.13. Kõik erandjuhud, mida antud kord ei sätesta, lahendab kooli direktor vastavalt seadusandluses kehtestatudle.

1.4. III KOOLIASTME LOOVTÖÖ TEMAATIKA VALIKU, JUHENDAMISE, TÖÖ KOOSTAMISE JA HINDAMISE KORD

1.4.1. Õppeaineid lõimiv ja/või läbivatest teemadest lähtuv loovtöö koostatakse üldjuhul 7. klassis.

1.4.2. Põltsamaa Ühisgümnaasiumi loovtöö koostamise, juhendamise ja hindamise aluseks on loovtöö koostamise juhend (*Lisa 3*).

1.4.3. Loovtöö eesmärgiks:

- 1) arendada õpilastes loovust ning oskust rakendada oma oskuseid ja teadmisi erinevate praktiliste väljundite kaudu;
- 2) muuta kooli ja koolielu omanäoliseks.

1.4.4. Loovtöökaks võib olla mini(mini)-firma, uurimistöö, uurimus, projekt, kunsti- või muusikateos, õppevahend, sündmuse korraldamine või muu taoline töö.

1.4.5. Õpilased võivad teha loovtööd individuaalselt või kuni neljaliikmelises rühmas. Rühma korral peab olema eristatav iga õpilase panus.

1.4.6. Loovtöö valmimist toetab III kooliastmes valikaine, mis toimub ühe tunni ulatuses nädalas või paaristunnina üle nädala.

1.4.7. Igal õppeaastal kinnitab direktor:

- 1) loovtööde üldise korralduse koordineerija;
- 2) loovtööde juhendajad, kes on üldjuhul oma kooli õpetajad, kaasjuhendaja võib olla väljastpoolt kooli;
- 3) ajakava;
- 4) hindamiskomisjonid, sh esimehe ja liikmed. Hindamiskomisjoni kuuluvad esimees ja neli õpetajat, sealhulgas loovtöö juhendaja õpetaja.

1.4.8. Loovtöö juhendaja:

- 1) aitab õpilast tegevusplaani (*Lisa 3.1*) koostamisel, mis koostatakse peale loovtöö teema kindlaksmääramist ja juhendaja kinnitamist;
- 2) täpsustab rühmatöös liikmete tööpanuse;
- 3) annab suuniseid info leidmisel;
- 4) jälgib ajakava täitmist;
- 5) nõustab õpilast loovtöö tegemise käigus;
- 6) jälgib töö vastavust sisulistele ja vormistuslikele nõuetele;
- 7) nõustab õpilast esitluse edukaks läbiviimiseks.

1.4.9. Loovtööd esitleb õpilane suulise ettekandena, mille näitlikustamiseks kasutatakse stendi ja/või postrit ja/või esitlust (Powerpoint) ja/või audiovisuaalseid vahendeid. Mitme autori puhul osalevad loovtöö esitlusel kõik rühma liikmed.

1.4.10. Loovtöö esitlus võib toimuda koolis ka ürituse või ainenädala vms raames, kokkuleppel hindamiskomisjoniga ka väljaspool kooli.

1.4.11. Loovtöö esitlemisel õpilane:

- 1) selgitab töö eesmärgi;
- 2) tutvustab läbiviidud tegevusi;
- 3) esitab töö kokkuvõtte.

1.4.12. Hindamiskomisjon, kuhu kuulub ka õpilase juhendaja, annab loovtööle ja selle esitlemisele hinnangu (arvestatud või mittearvestatud). Rühmatöö puhul antakse hinnang iga liikme tööle eraldi.

1.4.13. Hinnang antakse neljas valdkonnas, mis positiivse üldhinnangu saamiseks peavad olema kõik arvestatud:

- 1) loovtöö sisu (töö vastavus temale, seatud eesmärkide saavutamine, meetodite valik ja rakendus; terminite ja keele korrektne kasutamine, töö ülesehitus; kunsttöö ning omaloomingulise muusikateose puhul teose idee, originaalsus ja teostumist, samuti uute seoste loomise oskus; muusikateose esitamise puhul kunstiline teostust);
- 2) loovtöö protsess (õpilase algatusvõime ja initsiatiiv loovtöö teema valimisel, ajakava järgimine, kokkulepetest kinnipidamine, ideede rohkus, suhtlemisoskus);
- 3) loovtöö vormistamine (teksti, jooniste ja tabelite korrektne vormistamine, viitamine);
- 4) loovtöö esitlemine (esitluse ülesehitus, kõne tempo, esitluse näitlikustamine, kontakt kuulajatega).

1.4.14. Kui loovtöö hinnang on mitteamvestatud, siis tuleb loovtöö uuesti sooritada hiljemalt 30. augustiks.

1.4.15. Loovtöö hinnang vormistatakse protokollis. Stuudiumi kannab märke loovtöö sooritamise ja teema kohta loovtöö juhendaja.

1.5. IV KOOLIASTME UURIMISTÖÖ TEMAATIKA VALIKU, JUHENDAMISE, TÖÖ KOOSTAMISE JA HINDAMISE KORD

1.5.1. Vastavalt põhikooli ja gümnaasiumise § 31 lõikele 6 tuleb gümnaasiumi lõpetamiseks rahuldavalt sooritada gümnaasiumi koolieksam ja õpilasuuring või praktiline töö.

1.5.2. Põltsamaa Ühisgümnaasiumi uurimistöö ja praktilise töö koostamise, juhendamise ja hindamise aluseks on uurimistöö ja praktilise töö koostamise juhend (*Lisa 4*).

1.5.3. Uurimistöö või praktiline töö koostatakse üldjuhul 11. klassis kursuse “Uurimistöö alused” raames. Erandjuhul võib õpilane koostada ja kaitsta uurimis- või praktilise töö 10. või 12. klassis.

1.5.4. Uurimistöö teema valik on õpilastele üldiselt vaba. Teema kinnitab uurimistöö aluste kursuse õpetaja kui:

- 1) õpilase sõnastatud uurimistöö eesmärk vastab gümnaasiumi tasemele ehk on piisava sügavuse ja töömahuga ning sellest selgub uus teadmine või omandatakse uus oskus, millel on analüüsiv kasu õpilasele endale või koolile või kogukonnale või Eestile jne;
- 2) uurimistöö on konkreetsetes oludes teostatav;
- 3) uurimistöös ei korrata enne kolme aasta möödumist juba läbi viidud uurimust (korduv teema);
- 4) õpilane on leidnud enda tööle juhendaja kooli töötajate seast. Tööl võib lisaks olla ka kooliväline juhendaja.
- 5) uurimistööd koostatakse üldiselt üksi, kuid väga suure mahuga töid on uurimistöö aluste õpetaja loal võimalik teha ka mitmekesi.

1.5.5. Igal õppeaastal kinnitab direktor:

- 1) uurimistööde teemad ja juhendajad;
- 2) uurimistööde ajakava, kus on määratletud uurimistöö valmimise ja kaitsmise etapid ning ajad;
- 3) hindamiskomisjonid.

1.5.6. Uurimistöö referendiks on üldjuhul kooli õpetaja või väljaspoolt kooli temaatikat valdav ekspert.

1.5.7. Uurimistöö koostamine lõppeb kaitsmisega ning uurimistööd hinnatakse eristavalt viiepallisüsteemis. Uurimistöö hinne kujuneb referendi ja uurimistööde kaitsmise hindamiskomisjoni punktide alusel.

1.5.8. Uurimistöö hinne kantakse õpilase gümnaasiumiastme lõputunnistusele.

1.6. ÕPILASTE ARENGU JA ÕPPIMISE TOETAMISE JA HINDAMISE KORRALDUS

1.6.1. Üldsätted

1.6.1.1. Hindamise korraldus lähtub põhikooli- ja gümnaasiumiseadusest, põhikooli riiklikust õppekavast ja gümnaasiumi riiklikust õppekavast.

1.6.1.2. Hindamine on süstemaatiline teabe kogumine õpilase arengu kohta, selle teabe analüüsimine ja tagasiside andmine. Hindamine on aluseks õppe edasisele kavandamisele. Hindamisel kasutatakse mitmesuguseid meetodeid, hindamisvahendeid ja -viise.

1.6.1.3. Õpitulemused on õppimise tulemusena omandatavad teadmised, oskused ja hoiakud või nende kogumid (pädevused), mille olemasolu ja/või saavutatuse taset on võimalik tõendada ja hinnata. Õpitulemused on esitatud ainekavades.

1.6.1.4. Hindamisel lähtutakse riikliku õppekava alusel koostatud õpitulemuste hindamise kriteeriumitest ja õppemeetoditest lähtuvatest hindamise kriteeriumitest. Õpitulemuste hindamise kriteeriumid on kirjeldatud kooli õppekava ainekavades.

1.6.1.5. Kui õpilasele on vastavalt riiklikule õppekavale koostatud individuaalne õppekava, arvestatakse hindamisel individuaalses õppekavas sätestatud erisusi.

1.6.1.6. Mõisted:

- tasemetöö/eksam – konkreetse õppeaine õpitulemuste omandamist kontrolliv õpiülesanne õppeaasta või kooliastme lõpus;
- kontrolltöö – õppeteema õpitulemuste omandatust kontrolliv õpiülesanne, hinde kaal Stuumiumis on 1,5;
- tunnikontroll/test – õppetunni või õppeteema osade õpitulemuste omandatust kontrolliv õpiülesanne;
- kontrollharjutus – kehalise kasvatuse ainekavva kuuluv liikumisviiside/kehaliste harjutuste tehnika omandatust kontrolliv õpiülesanne;
- kehaliste võimete test – kehalise võimekuse hindamise vahend;
- loovtöö, esitluse, praktilise töö, õpimapi jms korral kasutatakse nii kujundavat kui ka kokkuvõtvat hindamist.

1.6.2. Hindamise eesmärk

Hindamise eesmärk:

- toetada õpilase arengut;
- anda tagasisidet õpilase õppe edukuse kohta;
- innustada ja suunata õpilast sihikindlalt õppima;
- suunata õpilase enesehinnangu kujunemist, suunata ja toetada õpilast edasise haridustee valikul;
- suunata õpetaja tegevust õpilase õppimise ja individuaalse arengu toetamisel;
- anda alus õpilase järgmisse klassi üleviimiseks ning kooli lõpetamise otsuse tegemiseks.

1.6.3. Hindamise põhimõtted põhikoolis

1.6.3.1. Kasutatav hindamissüsteem

1.6.3.1.1. Hindamisel kasutatakse numbrilist, mitteeristavat ja kujundavat hindamist.

1.6.3.1.2. Hindamise tulemusi väljendatakse I kooliastmes kirjaliku sõnalise tagasisidega, II-III kooliastmes numbriliste hinnetega viiepallisüsteemis, oskus-, loov- ja valik- ning vabaainete hindamisel mitteeristavalt arvestatud ja mittearvestatud (AR ja MA) süsteemiga.

1.6.3.1.3. Õpilase teadmisi, oskusi ja vilumusi hindab vastava õppeaine õpetaja õpilase suuliste vastuste (esituste), kirjalike ja praktiliste tööde ning praktiliste tegevuste alusel, arvestades õpilase teadmiste ja oskuste vastavust õppekavas esitatud õpitulemustele ja tema õppele püstitatud eesmärkidele.

1.6.3.1.4. Ainealaseid teadmisi ja oskusi võib hinnata nii õppe käigus kui ka õppeteema lõppedes. Õpilaste teadmisi ja oskusi kontrollitakse kolmel tasemel: teadmine (rahuldav tase), rakendamine (hea tase), arutlemine (väga hea tase).

1.6.3.1.5. Hindamine viiepallisüsteemis:

- hindegaga „5“ („väga hea“) hinnatakse vaadeldava perioodi või vaadeldava temaatika õpitulemuste saavutatust, kui saavutatud õpitulemused vastavad õpilase õppe aluseks olevatele taotletavatele õpitulemustele täiel määral ja ületavad neid;
- hindegaga „4“ („hea“) hinnatakse vaadeldava perioodi või vaadeldava temaatika õpitulemuste saavutatust, kui saavutatud õpitulemused vastavad üldiselt õpilase õppe aluseks olevatele taotletavatele õpitulemustele;
- hindegaga „3“ („rahuldav“) hinnatakse vaadeldava perioodi või vaadeldava temaatika õpitulemuste saavutatust, kui saavutatud õpitulemused vastavad üldiselt õpilase õppe aluseks olevatele taotletavatele õpitulemustele, kuid esineb puudusi ja vigu;
- hindegaga „2“ („puudulik“) hinnatakse vaadeldava perioodi või vaadeldava temaatika õpitulemuste saavutatust, kui saavutatud õpitulemustes esineb olulisi puudusi;
- hindegaga „1“ („nõrk“) hinnatakse vaadeldava perioodi või vaadeldava temaatika õpitulemuste saavutatust, kui saavutatud õpitulemustes esineb olulisi puudusi ja areng puudub.

1.6.3.1.6. Kui õpitulemuse kirjalikul hindamisel kasutatakse punktiarvestust ja õpetaja ei ole andnud teada teisiti, hinnatakse õpitulemust hindegaga „5“, kui õpilane on saanud 90–100% maksimaalselt võimalikust punktide arvust, hindegaga „4“ 75–89%, hindegaga „3“ 50–74%, hindegaga „2“ 20–49%, hindegaga „1“ 0–19%.

1.6.3.1.7. Mitteeristaval hindamisel kasutatakse kaheastmelist tähtskaalat: ainetes, kus hinnatakse õpilaste teadmisi, oskusi ja vilumusi mitteeristavalt, kasutatakse hindeid: AR „arvestatud“ ja MA „mittearvestatud“:

1.6.3.1.7.1. AR „arvestatud“ – õpilane on saavutanud tema õppe aluseks oleva õppekavaga seatud õpitulemused ja arengu eesmärgid või tema teadmised ja oskused ületavad neid.

1.6.3.1.7.2. MA „mittearvestatud“ – õpilane ei ole täitnud tema õppele seatud eesmärke ega omandanud taotletavaid õpitulemusi piisaval tasemel.

1.6.3.1.8. II ja III kooliastmes kasutatakse mitteeristavat hindamist õpilaste teadmiste ja oskuste hindamisel kehalises kasvatuses, muusikas, kunstis, tehnoloogiaõpetuses, käsitöös ja kodunduses, inimeseõpetuses, informaatikas ja kooli valik- ning vabaainetes.

1.6.3.1.9. Kui hindamisel tuvastatakse kõrvalise abi kasutamine või mahakirjutamine, hinnatakse kirjalikku või praktilist tööd, suulist vastust (esitust), praktilist tegevust või selle tulemust hindegaga „nõrk” (“1”) või „mittearvestatud“ („MA“).

1.6.3.1.10. Põhikoolis võib nädalas toimuda kuni kolm kontrolltööd, ühel päeval üldjuhul üks kontrolltöö. Päeva jooksul toimuvate tunnikontrollide arv pole määratletud.

1.6.3.1.11. Õpilaste teadmiste ja oskuste omandamise taseme määramiseks viib kool üldjuhul läbi riiklikult korraldatud tasemetöid olenemata valimisse sattumisest.

1.6.3.1.12. Eksamihinne kantakse eraldi hindena tunnistusele pärast aastahinnet.

1.6.3.1.13. Mitterahuldava ülemineku- ja põhikooli lõpueksamihinde saanud õpilasega viiakse läbi täiendavad konsultatsioonid ja õpilane sooritab korduseksami õppetöö korralduses määratud ajaks.

1.6.3.1.14. Mitterahuldavaid hindeid ja tegemata töid on üldjuhul võimalik parandada 10 tööpäeva jooksul pärast Stuudiumisse kandmise päeva. Kui õpilane ei ole enne õppeperioodi lõppu tegemata tööd ära teinud, siis lisatakse märkele “T” kaldkriipsuga hinne “1”.

1.6.3.1.15. Tegemata töid (tunnikontroll, kontrolltöö või test) tähistatakse Stuudiumis märkega “T” koos selgitava kommentaariga.

1.6.3.1.16. Tegemata koduseid töid tähistatakse Stuudiumis märkega “K” koos selgitava kommentaariga.

1.6.3.1.17. Täiendamist või muutmist vajavaid töid tähistatakse Stuudiumis märkega “!” koos selgitava kommentaariga.

1.6.3.2. Kujundav hindamine

1.6.3.2.1. Kujundava hindamisena mõistetakse õppe kestel toimuvat tagasiside andmist, mille käigus saavad õpilane ja vanemad õpetajalt, kaaslastelt või enesehinnangu abil suulist või kirjalikku sõnalist tagasisidet õppeainet ja ainevaldkonda puudutavate teadmiste ja oskuste (sealhulgas üldpädevuste, kooliastme õppe- ja kasvatusesmärkide ja läbivate teemade), ent ka käitumise, hoiakute ning väärtushinnangute kohta.

1.6.3.2.2. Kujundav hindamine keskendub eelkõige õpilase arengu võrdlemisele tema varasemate saavutustega. Tagasiside kirjeldab õigel ajal ja võimalikult täpselt õpilase tugevaid külgi ja vajakajäämisi ning sisaldab ettepanekuid edaspidisteks tegevusteks, mis toetavad õpilase arengut.

1.6.3.2.3. Tagasiside andmisel lähtutakse järgmistest nõuetest:

- fookuses on täidetud ülesanne, sooritus või tegu;
- võrdlusaluseks on õpitulemused, kriteeriumid, milles õpilastega kokku lepiti, või õpilase eelmine sooritus;
- tagasiside antakse kirjeldavas vormis;

- tagasisidet antakse selle kohta, mis on õnnestunud ning kuidas peaks edasi toimima, et lõpptulemus oleks maksimaalselt hea.

1.6.3.2.4. Õpilane kaasatakse enese ja kaaslaste hindamisse, et arendada tema oskust eesmärke seada ning oma õppimist ja käitumist eesmärkide alusel analüüsida ning tõsta tema õpimotivatsiooni.

1.6.3.2.5. Kogu õppepäeva vältel annavad õpetajad ja teised õppe- ja kasvatusalal töötavad isikud õpilasele tagasisidet, et toetada õpilase käitumise, hoiakute ja väärtushinnangute kujunemist. Kool reageerib juhtumitele, mis on vastuolus üldtunnustatud väärtuste ning heade tavadega.

1.6.3.3. Kokkuvõttev hindamine

1.6.3.3.1. Kokkuvõttev hindamine on hindamine, mille abil antakse infot, kas ja kui hästi on ainekavas toodud õpitulemused omandatud. Kokkuvõtva hindamise tulemust väljendatakse eristava või mitteeristava hindamise või kirjeldava sõnalise tagasiside kujul.

1.6.3.3.2. Kokkuvõttev hinne on trimestri- või aastahinne, mis kujuneb hindamisperioodi jooksul toimunud teadmiste ja oskuste hindamise tulemusena.

1.6.3.3.3. Kokkuvõttev hindamine põhikoolis toimub kolmel trimestril.

1.6.3.3.4. Trimestrihinne pannakse välja trimestri viimaseks päevaks. Trimestrihinne väljapanemiseks on vajalik üldjuhul vähemalt kolme hinne/hinnangu/mitteeristava tulemuse olemasolu. Kui kokkuvõtval hindamisel on kasutatud vähem kui kolme numbrilist hinnet, sõnalist kirjalikku tagasisidet või mitteeristavat tulemust, peab õpilane olema saanud kujundava hindamise raames õppeprotsessi käigus kirjalikku tagasisidet õpitulemuste saavutamise kohta.

1.6.3.3.5. Aastahinne pannakse välja antud õppeaasta jooksul saadud trimestrihinnete alusel.

1.6.3.3.6. Õppenõukogu otsustab enne õppeperioodi lõppu trimestrihinnete või -hinnangute alusel, kas viia põhikooli õpilane järgmisse klassi, jätta täiendavale õppetööle või klassikursust kordama.

1.6.3.3.7. Õpilasele, kelle trimestrihinne on „puudulik“ või „nõrk“ või 1.-3. klassi õpilasele, kellele on antud samaväärne sõnaline hinnang või on jäetud hinne välja panemata, koostatakse selles õppeaines individuaalne õppekava või määratakse mõni muu tugisüsteem (nt logopeediline abi, õpiabi, täiendavad konsultatsioonid, pikapäevarühm jm).

1.6.3.3.8. Õpiabirühma suunatakse õpilane aineõpetaja ettepanekul. Tugimeetme rakendamiseks küsitakse lapsevanemalt nõusolek.

1.6.3.3.9. Kui õppeaine trimestrihinne on jäänud välja panemata ja õpilane ei ole kasutanud võimalust järele vastata, loetakse aastahinde väljapanekul antud trimestri vältel omandatud teadmised ja oskused vastavaks hindele „nõrk“.

1.6.3.3.10. 9.kl klassi õpilasele pannakse aastahinded välja enne lõpueksamite toimumist, välja arvatud õppeainetes, milles õpilane jäetakse täiendavale õppetööle.

1.6.3.4. Põhikooli õpilase täiendavale õppele ja klassikursust kordama jätmine

1.6.3.4.1. Põhikooli õpilane jäetakse täiendavale õppetööle õppeainetes, milles tulenevalt trimestrihinnetest või -hinnangutest tuleks välja panna aastahinne „puudulik” või „nõrk” või samaväärne sõnaline hinnang. Puudulik aastahinne või -hinnang pannakse välja Stuudiumis õppeperioodi lõpus. Täiendavale õppetööle jätmise otsustab õppenõukogu enne õppeperioodi lõppu.

1.6.3.4.2. Täiendav õppetöö toimub üldjuhul kahe nädala jooksul pärast õppeperioodi lõppu või augustis enne uue õppeaasta algust kestusega kuni viis tundi päevas.

1.6.3.4.3. Aineõpetaja koostab õpilasele täiendava õppetöö plaani ja esitab selle õppejuhile 2 tööpäeva enne õppenõukogu toimumist. Täiendava õppe sisust ja kestusest teavitatakse lapsevanemat läbi Stuudiumi.

1.6.3.4.4. Täiendava õppetöö raames täidab õpilane õpetaja vahetel juhendamisel spetsiaalseid õppeülesandeid, et omandada õppekavaga nõutavad teadmised ja oskused. Õpetaja loob täiendava õppetöö dokumenteerimiseks Stuudiumisse täiendava õppetöö päeviku.

1.6.3.4.5. Täiendava õppetöö tulemusi kontrollitakse ja hinnatakse. Pärast täiendava õppetöö lõppu asendatakse puudulik aastahinne või -hinnang, arvestades täiendava õppetöö tulemusi.

1.6.3.4.6. Õppenõukogu põhjendatud otsusega võib erandjuhul jätta põhikooli õpilase klassikursust kordama, kui õpilasel on kolmes või enamis õppeaines aastahinne „puudulik” või „nõrk” või samaväärne sõnaline hinnang, täiendav õppetöö ei ole tulemusi andnud ning õppekavaga nõutavate õpitulemuste saavutamiseks ei ole otstarbekas rakendada individuaalset õppekava või muid koolis rakendatavaid tugisüsteeme. Õppenõukogu kaasab otsust tehes õpilase või tema seadusliku esindaja ning kuulab ära tema arvamuse. Õppenõukogu otsuses peavad olema esile toodud kaalutlused, mille põhjal peetakse otstarbekaks jätta õpilane klassikursust kordama.

1.6.3.4.7. Õppenõukogu põhjendatud otsusega võib jätta klassikursust kordama põhikooli õpilase, kellel on põhjendamata puudumiste tõttu kolmes või enamis õppeaines aastahinne „puudulik” või „nõrk” või samaväärne sõnaline hinnang. Õppenõukogu kaasab otsust tehes õpilase või tema seadusliku esindaja ning kuulab ära tema arvamuse.

1.6.3.4.8. Põhikooli õpilane, kes jäeti täiendavale õppetööle, kuid keda ei jäeta klassikursust kordama, viiakse järgmisse klassi üle hiljemalt 30. augustiks. Käesoleva korra punktis sätestatud tähtaega ei kohaldata õpilase suhtes, kellele on koostatud individuaalne õppekava, kus on ette nähtud erisused järgmisse klassi üleviimise ajaks.

1.6.3.4.9. Järgmisse klassi viiakse üle põhikooli õpilane õppenõukogu otsuse alusel enne õppeperioodi lõppu, keda ei jäeta täiendavale õppetööle või klassikursust kordama.

1.6.3.5. Põhikooli lõpetamine

1.6.3.5.1. Põhikooli lõpetab õpilane, kellel õppeainete viimased aastahinded on vähemalt „rahuldavad”, kes on kolmandas kooliastmes sooritanud loovtöö ning kes on sooritanud vähemalt rahuldava tulemusega eesti keele eksami, matemaatikaeksami ning ühe eksami omal

valikul järgmiste ainete hulgast: vene keel, bioloogia, keemia, füüsika, geograafia, ajalugu, ühiskonnaõpetus või inglise, prantsuse, saksa või vene keel võõrkeelena.

1.6.3.5.2. Põhikooli lõpetanuks võib õpilase või tema seadusliku esindaja kirjaliku avalduse alusel ja õppenõukogu otsusega pidada ning põhikooli lõputunnistuse anda õpilasele:

- kellel on üks nõrk või puudulik eksamihinne või õppeaine viimane aastahinne;
- kellel on kahes õppeaines kummaski üks nõrk või puudulik eksamihinne või õppeaine viimane aastahinne.

1.6.3.5.3. Haridusliku erivajadusega õpilasele, kellel käesolevas määruses sätestatud tingimustel kooli õppekavaga või nõustamiskomisjoni soovitusel individuaalse õppekavaga on vähendatud või asendatud käesolevas määruses sätestatud taotletavaid õpitulemusi, on lõpetamise aluseks kooli või individuaalses õppekavas määratud õpitulemuste saavutus.

1.6.3.5.4. Haridusliku erivajadusega õpilasele on põhikooli lõpueksamite sooritamiseks õigus rakendada eritingimusi vastavalt haridus- ja teadusministri määrusele „Tasemetööde ning põhikooli ja gümnaasiumi lõpueksamite ettevalmistamise ja läbiviimise ning eksamitööde koostamise, hindamise ja säilitamise tingimused ja kord ning tasemetööde, ühtsete põhikooli lõpueksamite ja riigieksamite tulemuste analüüsimise tingimused ja kord“.

1.6.3.5.5. Õpilane, kelle õppekeel ei ole eesti keel, kes õpib keelekümblusklassis või kes asus eesti õppekeelega koolis või klassis õppima viimase kuue õppeaasta jooksul, võib eesti keele eksami asemel sooritada eksami eesti keel teise keelena.

1.6.3.5.6. Varem välisriigis õppinud õpilane, kes on enne lõpueksamite toimumist Eestis põhikoolis õppinud kuni kolm järjestikust õppeaastat ning kellele on eesti keele õppimiseks koostatud individuaalne õppekava, võib eesti keele või eesti keele teise keelena eksami sooritada temale koostatud individuaalse õppekava põhjal ettevalmistatud koolieksamina.

1.6.3.6. Käitumise (sh hoolsuse) hindamine põhikoolis

1.6.3.6.1. Klassijuhataja annab õpilasele ja piiratud teovõimega õpilase puhul ka vanemale kirjalikku tagasisidet õpilase käitumise (sealhulgas hoolsuse) kohta vähemalt kaks korda õppeaastas.

1.6.3.6.2. Alates 2. klassist annab klassijuhataja käitumise (sh hoolsuse) kohta õpilasele kirjalikku tagasisidet iga trimestri lõpus aineõpetajatelt saadud tagasiside põhjal.

1.6.3.6.3. 1. klassis annab klassijuhataja käitumise (sh hoolsuse) kohta õpilasele kirjalikku tagasisidet iga poolaasta lõpus aineõpetajatelt saadud tagasiside põhjal.

1.6.4. Hindamise põhimõtted gümnaasiumiastmes

1.6.4.1. Üldpõhimõtted

1.6.4.1.1. Gümnaasiumiastmes hinnatakse õpilase õpitulemusi vastavas õppeaines kokkuvõtvalt kursuse- ja kooliastmehindega viiepallisüsteemis.

1.6.4.1.2. Suuna- ja valikkursuste hindamisel võib kasutada hinnanguid „arvestatud“ (AR) ja „mittearvestatud“ (MA), neid hinnanguid ei teisendata viiepallisüsteemi. Valik- ja suunaaineid võib hinnata eristavalt, kui see on ainekavas määratletud.

1.6.4.1.3. Kokkuvõtva hindamisena mõistetakse ka teadmiste ja oskuste tõendamist juhul, kui kool vastavalt „Põhikooli- ja gümnaasiumiseaduse” § 17 lõikele 4 arvestab kooli õppekava välist õppimist või tegevust koolis õpetatava osana, tingimusel, et see võimaldab õpilasel saavutada kooli või individuaalse õppekavaga määratletud õpitulemusi. Õpilane või piiratud teovõimega õpilase puhul vanem esitab sellekohase kirjaliku taotluse direktorile.

1.6.4.1.4. Kursusehinne pannakse välja kursuse jooksul saadud hinnete alusel. Gümnaasiumis võib kursusehinde välja panna ka ühe kursuse kõiki õpitulemusi kontrolliva kontrolltöö/kursusetöö/praktilise töö põhjal kui õpetaja on kursuse algul e-päeviku kaudu õpilasi teavitanud.

1.6.4.1.5. Kooliastmehinne pannakse välja õppeaine 10.-12. klassi kursusehinnete alusel koos viimase kursusehindegaga.

1.6.4.1.6. Kõik kursusehinded pannakse välja kolme tööpäeva jooksul pärast kursuse lõppu.

1.6.4.1.7. Tegemata töid tähistatakse Stuudiumis märkega “T” koos selgitava kommentaariga.

1.6.4.1.8. Kui hindamisel tuvastatakse kõrvalise abi kasutamine või mahakirjutamine, hinnatakse kirjalikku või praktilist tööd, suulist vastust (esitust), praktilist tegevust või selle tulemust hindegaga „nõrk” (“1”).

1.6.4.1.9. Mitterahuldavaid hindeid ja tegemata töid on võimalik parandada 10 tööpäeva jooksul pärast e-päevikusse kandmise päeva. Kui õpilane jätab selle ülesande kokkulepitud ajal täitmata, lisatakse märkele “T” kaldkriipsuga hinne “1”, seda hinnet enam parandada ei saa.

1.6.4.1.10. Kui õpilasel on kursuse viimane töö sooritamata (märke „T“), pannakse kursuse hinne välja olemasolevate hinnete põhjal, arvestades, et märke „T“ mitteparandamisel võrdsustub hindegaga „1“. Kui õpilane 10 tööpäeva jooksul hinde e-päevikusse kandmise päevast või koolitulemise päevast alates pole kasutanud järelevastamise võimalust, jääb kursusehinne muutmata. Kui õpilane oma võlgnevuse likvideerib, muudetakse kursusehinne vastavalt saadud hindele.

1.6.4.1.11. Gümnaasiumis üldjuhul täiendavat õppetööd ei toimu.

1.6.4.1.12. Kui õpilane ei ole õppeperioodi jooksul omandanud vajalikul määral õppekavas nõutavaid teadmisi ja oskusi, võib õppenõukogu aineõpetaja ettepanekul erandjuhul oma otsusega määrata ta täiendavale õppetööle, mis toimub pärast õppeperioodi lõppu.

1.6.4.1.13. Õpilane arvatakse gümnaasiumiõpilaste nimekirjast välja, kui:

1.6.4.1.13.1. tal on ühe õppeaasta jooksul ühes õppeaines kaks järjestikust kursust hinnatud hinnetega „puudulik“ („2“), „nõrk“ („1“) või „mittearvestatud“ (MA);

1.6.4.1.13.2. tal on 10. klassi lõpuks kolm või enam kursust hinnatud hinnetega „puudulik“ („2“), „nõrk“ („1“) või „mittearvestatud“ (MA);

1.6.4.1.13.3. tal on 11. klassi lõpuks viis või enam kursust hinnatud hinnetega „puudulik“ („2“), „nõrk“ („1“) või „mittearvestatud“ (MA) (sh 10. klassi kursused);

1.6.4.1.13.4. tal on 12. klassis ühe õppeaasta jooksul ühes õppeaines üle poolte kursuste või kaks järjestikust kursust hinnatud hinnetega „puudulik“ („2“), „nõrk“ („1“) või „mittearvestatud“ (MA).

1.6.4.1.14. Kui õpilane on kursuse vältel puudunud mistahes põhjusel enam kui 10 ainetunnist, tõendab õpilane omandatud õpitulemusi õpetaja poolt määratud vormis.

1.6.4.1.15. Kui õpilasel ei ole tervislikel põhjustel võimalik omandada gümnaasiumi õpitulemusi nominaalõppeperioodi (3 aasta) vältel, võib õppenõukogu otsusega ning arstitõendi olemasolul õpilase õppeperioodi pikendada. Perioodi pikkuse määrab õppenõukogu.

1.6.4.2. Üleminekueksamid IV kooliastmes

1.6.4.2.1. 10. klassi õppeaasta lõpus toimub kolme aine komplekseksam ning matemaatika üleminekueksam.

1.6.4.2.2. 11. klassi õpilased sooritavad õppeaasta lõpus suunapõhise eksami või projekti ning eesti keele üleminekueksami. Küberkaitse ja infotehnoloogia suund koostab ja kaitseb projekti; majanduse ja ettevõtluse suunas toimub eksam suunaaintes.

1.6.4.2.3. Üleminekueksamite vähemalt kaheliikmelise komisjoni ja komisjoni esimehe ning ajakava kinnitab direktor II poolaasta alguseks.

1.6.4.2.4. Üleminekueksameid hinnatakse eristavalt viiepallisüsteemis vastavalt gümnaasiumi riiklikus õppekavas (GRÕK) ette nähtud juhendile.

1.6.4.2.5. Puudulikult sooritatud või sooritamata jäänud üleminekueksami sooritab õpilane enne õppeperioodi lõppu kooli poolt määratud ajal.

1.6.4.2.6. Üleminekueksami hinde kannab protokollil põhjal õpilase klassitunnistusele eksamikomisjon.

1.6.4.2.7. Üleminekueksamite läbiviimine IV kooliastmes on täpsemalt kirjeldatud juhendis (*Lisa 5*).

1.6.4.3. Gümnaasiumi lõpetamine

1.6.4.3.1. Gümnaasiumi lõputunnistuse annab kool õpilasele:

- kelle kooliastmehinded on vähemalt rahuldavad või valikkursuste puhul rahuldavad või arvestatud;
- kes on sooritanud õppeaine kohustuslikule mahule vastavad eesti keele, matemaatika ja võõrkeele (inglise, prantsuse, vene või saksa keeles) riigieksamid;
- kes on sooritanud vähemalt rahuldavale tulemusele kooli õppekavas sätestatud gümnaasiumi koolieksami;
- kes on sooritanud gümnaasiumi jooksul õpilasuurimuse või praktilise töö, välja arvatud kooli lõpetamisel eksternina.

1.6.4.3.2. Õpilased, kes on lõpetanud põhikooli vene või muu õppekeelega koolis või klassis või on vene või muu õppekeelega gümnaasiumist või gümnaasiumiklassist asunud Põltsamaa Ühisgümnaasiumisse õppima, võivad valida, kas sooritavad eesti keele või eesti keel teise keelena riigieksami.

1.6.4.3.3. Haridusliku erivajadusega õpilasele, kellel on nõustamiskomisjoni soovitusel individuaalse õppekavaga vähendatud või asendatud õppekavas sätestatud taotletavaid õpitulemusi, on lõpetamise aluseks individuaalses õppekavas määratud õpitulemuste saavutus.

1.6.4.3.4. Kuldmedaliga tunnustatakse gümnaasiumilõpetajat, kelle kõigi õppeainete kooliastmehinne on «väga hea».

1.6.4.3.5. Hõbemedaliga tunnustatakse gümnaasiumilõpetajat, kellel kuni kahes õppeaines on kooliastmehinne vähemalt «hea» ja ülejäänud õppeainetes «väga hea».

1.6.4.3.6. Gümnaasiumilõpetaja kuld- või hõbemedaliga tunnustamise otsustab kooli õppenõukogu.

1.6.5. Hindamise korraldus ja hindamisest teavitamine

1.6.5.1. Hindamise tingimused ja kord avalikustatakse kooli elektroonilisel kodulehel.

1.6.5.2. Õppeaasta, ainekursuse ja/või käsitletava teema alguses teeb aineõpetaja õpilasele teatavaks õppeaine hindamise tingimused, aja ja korra Stuudiumis esimese tunni kohal või eraldi failina Tera kaustas.

1.6.5.3. Käitumise (sh hoolsuse) hindamise tingimused ja korra teeb õpilasele teatavaks õppeaasta alguses klassijuhataja. Klassi- või aineõpetaja lähtub õpilase teavitamisel kooli õppekavast ja kodukorrast.

1.6.5.4. Õpilasel või tema vanemal on õigus saada koolilt teavet hinnete kohta. Õpilasel on õigus teada, milline hinne või hinnang on aluseks kokkuvõtvale hindele ja hinnangule.

1.6.5.5. Õpitulemuste, käitumise (sh hoolsuse) hindamise tingimusi ja korda tutvustatakse vajadusel õpilase vanemale lapsevanemate koosolekul, erandjuhul ka individuaalselt.

1.6.5.6. Õppeperioodil saadud hinded tehakse õpilasele ja tema vanemale teatavaks Stuudiumi kaudu.

1.6.5.7. Õpilase või vanema kirjalikul taotlusel teavitatakse õpilast või vanemat õpilase hinnetest Stuudiumi kirjaliku väljavõtte (hinnetelehe) kaudu.

1.6.5.8. Kokkuvõtvad hinded tehakse 1.–3. klassi õpilasele ja tema vanemale teatavaks trimestri lõpus Stuudiumi ja tunnistuse kaudu, 4.–9. klassi õpilasele ja tema vanemale trimestri lõpus Stuudiumi kaudu, õppeaasta lõpus Stuudiumi ja tunnistuse kaudu; gümnaasiumi õpilasele ja tema vanemale õppeainekursuse lõpus Stuudiumi kaudu ning õppeaasta lõpus Stuudiumi ja tunnistuse kaudu.

1.6.6. Uussisserändajate õppe ja hindamise korraldamine

1.6.6.1. Uussisserändajad intergreeritakse tavaõppesse ning õpe toimub eesti keeles.

1.6.6.2. Eesti keelt õpitakse eesti keel teise keelena ainekava järgi.

1.6.6.3. Esimesel õppeaastal hinnatakse õpilast kõikides õppeainetes mitteeristavalt (AR) v.a eesti keel teise keelena, mida hinnatakse eritavalt viiepallisüsteemis vastavalt õppekava üldosas määratud nõudmistele.

1.6.6.4. Õpingute jooksul toetatakse õpilase kujunemist iseseisvaks, vastutustundlikuks ja oma huvisid ning võimeid tundvaks ühiskonnaliikmeteks; jälgitakse õpilase õpimotivatsiooni; toetatakse ennastjuhtiva õppija arenemist. Õpilaste kohanemist ja oma võimete avastamist toetatakse huvitegevuse ja -ringide kaudu.

1.6.6.5. Põhikooli õpitulemuste saavutamist mõõdetakse kooliastme lõpus. Kui õpilane ei ole omandanud vastava kooliastme õpitulemusi, võib kool pikendada õpilase õppeperioodi.

1.6.6.6. Gümnaasiumi õpitulemusi mõõdetakse iga kursuse lõpus. Vajadusel võib kool õpilase gümnaasiumiõppe nominaallega pikendada.

1.6.7. Hinde ja hinnangu vaidlustamine

1.6.7.1. Õpilasel või tema seaduslikul esindajal on õigus hindeid, sõnalist kirjalikku tagasisidet ja mitteeristavat tulemust vaidlustada kümne päeva jooksul pärast hinde või sõnalise kirjaliku tagasiside või mitteeristava tulemuse teadasaamist, esitades kooli direktorile kirjalikult põhjendatud taotluse. Kooli direktor küsib hinnet/sõnalist kirjalikku tagasisidet/mitteeristavat tulemust pannud õpetaja käest kirjalikke selgitusi hindamise põhimõtete, korra ja hindekriteeriumide kohta ning põhjendust hinde õigsuse ja nõuetele vastavuse kohta. Kooli direktor teeb otsuse saadud selgituste alusel ja teavitab sellest taotluse esitajat kirjalikult viie tööpäeva jooksul otsuse vastuvõtmise päevast arvates. Vajaduse korral vaatab nimetatud taotluse läbi õppenõukogu, teeb otsuse ja teavitab sellest taotluse esitajat järgmisel tööpäeval pärast otsuse vastuvõtmist.

1.6.7.2. Kui õpilane või tema seaduslik esindaja ei ole kooli direktori või õppenõukogu otsusega nõus, võib ta pöörduda kooli õppe- ja kasvatustegevuse üle riiklikku järelevalvet teostava asutuse poole põhikooli- ja gümnaasiumiseaduses sätestatud korras.

1.6.7.3. Hinde, sõnalise kirjaliku tagasiside ja mitteeristava tulemuse vaidlustamine ning vaidmenetlus toimub vastavalt haldusmenetluse seaduses sätestatule.

1.7. HARIDUSLIKE ERIVAJADUSTEGA ÕPILASTE ÕPPEKORRALDUSE PÕHIMÕTTED, TUGITEENUSTE RAKENDAMISE KORD

1.7.1. Põhimõtted põhikoolis

1.7.1.1. Tuge vajava õpilase õppe korraldamisel lähtutakse kaasava õppe põhimõtetest, mille kohaselt õpib haridusliku erivajadusega õpilane üldjuhul tavaklassis, muul juhul eriklassis.

1.7.1.2. Direktor on määranud haridusliku erivajadusega õpilase õppe koordineerija (edaspidi HEVKO), kelle ülesandeks on haridusliku erivajadusega õpilase õppe ja arengu toetamiseks vajaliku meeskonnatöö korraldamine lapsevanema, tugispetsialistide ja õpetajate vahel.

1.7.1.3. Koordineerija toetab ja juhendab õpetajat haridusliku erivajaduse väljaselgitamisel ning teeb õpetajale, vanemale ja direktorile ettepanekuid edaspidisteks õpilase arengut toetavate meetmete rakendamiseks või täiendavate uuringute läbiviimiseks, tehes selleks koostööd õpetajate ja tugispetsialistidega. Ühtlasi korraldab õppe koordineerija koolisest meeskonnatööd, samuti koordineerib koolivälises võrgustikutöös osalemist.

1.7.1.4. Tunnijaotusplaanis tehakse erisusi erituge vajavatele õpilastele kokkuleppel lapsevanemaga kuulates ära spetsialistide soovitusel ja arvestades kooli võimalustega (s.h. välisriigist tulnud, tõhustatud keeleõpe jms).

1.7.2. Tugiteenuse rakendamine

1.7.2.1. Direktori otsusel võib haridusliku erivajadusega õpilasele rakendada põhikooli- ja gümnaasiumiseaduses sätestatud üldist tuge, kui õpilasel tekib takistusi koolikohustuse täitmisel või mahajäämus õpitulemuste saavutamisel ning mille rakendamise eeldusena ei ole ette nähtud koolivälise nõustamismeeskonna soovitus:

- tugispetsialisti teenus (eripedagoog, logopeed, psühholoog, sotsiaalpedagoog);
- individuaalse õppekava rakendamine;
- õpetaja pakutav individuaalne juhendamine;
- õpiabitundide korraldamine individuaalselt või rühmas.

1.7.2.2. Kui kooli tagatud üldine tugi ei anna õpilase arenguks soovitud tulemusi, siis rakendab kool õpilasele koolivälise nõustamismeeskonna soovitusel tõhustatud tuge või erituge.

1.7.2.3. Kool rakendab tõhustatud tuge õpilasele, kes oma püsiva õpiraskuse, psüühika- ja käitumishäire või muu tervises seisundi või puude tõttu vajab vähemalt üht järgmistest teenustest:

- pidevat tugispetsialistide teenust ja individuaalset õppekava ühes, mitmes või kõikides ainetes;
- pidevat tugispetsialistide teenust ja osaajaga õpet individuaalselt või rühmas;
- pidevat tugispetsialistide teenust ja individuaalset tuge klassis toimuva õppetöö ajal.

1.7.2.4. Koolivälise nõustamismeeskonna soovitusel tõhustatud toe võimaldamiseks kantakse hariduse infosüsteemi pärast seda, kui vanem on andnud nõusoleku soovitusel rakendamiseks.

1.7.2.5. Meetme rakendamise perioodil jälgivad õpilasega tegelevad õpetajad ja tugispetsialistid õpilase arengut ja toimetulekut. Meetmete rakendamise tulemuslikkuse hindamiseks kirjeldavad kõik meetme rakendamisel osalenud õpetajad ja tugispetsialistid vähemalt kord õppeaastas õpilase arengut ja toimetulekut ning esitavad omapoolsed soovitusel individuaalsesse arengukaarti.

1.7.2.6. Meetmete rakendamise perioodi lõpul hindab HEVKO koostöös õpetajate ja tugispetsialistidega meetme tulemuslikkust ning teeb ettepanekud vanemale ja vajaduse korral kooli direktorile edasisteks tegevusteks:

- meetme rakendamise lõpetamine;
- meetme rakendamise jätkamine samal või tõhustatud viisil;
- meetme vahetamine või muu meetme lisamine;

- täiendavate uuringute teostamine, eriarsti, erispetsialisti või koolivälise nõustamismeeskonna poole pöördumise soovitamine.

1.7.3. Individuaalse arengu jälgimise kaart

1.7.3.1. Haridusliku erivajaduse tuvastamiseks läbiviidud pedagoogilis-psühholoogilise hindamise tulemused, õpetajate täiendavad tähelepanekud ja soovitused õpilase tugevate ja arendamist vajavate külgede kohta, kooli tugispetsialistide soovitused, testimiste ja uuringute tulemused ning koolivälise nõustamismeeskonna soovitused õppe korraldamiseks ja sellest tulenevalt õpilasele rakendatud meetmed dokumenteeritakse haridusliku erivajadusega õpilase arengu ja toimetuleku jälgimiseks koostatud individuaalse arengu jälgimise kaardil.

1.7.3.2. Individuaalse arengu jälgimise kaardi koostamise ja täitmise eest vastutavad isikud koolis määrab direktor.

1.7.3.3. Individuaalse õppekava määramisel ja koostamisel lähtutakse põhikooli riiklikus õppekavas sätestatust.

1.7.4. Õppenõustamisnõukogu

1.7.4.1. Õppenõustamisnõukogu (ÖNN) tegevuse eesmärk on, et õigeaegse sekkumise ja rakendatud abinõudega saame ära hoida negatiivseid ilminguid, millega õpilased silmitsi seisavad: üle võimete pingutamine, enesehinnangu langus, õpimotivatsiooni kaotus, toitumishäired, stress, depressioon, koolist kõrvalehoidmine, narkootiliste ainete tarvitamine.

1.7.4.2. Avalduse/ettepaneku õppenõustamiseks võib esitada klassijuhataja, õpilane või lapsevanem/eestkostja (see, kes probleemi märkab ja soovib last tema arengus toetada).

1.7.4.3. Õppenõustamisnõukogu pakub vajadusel õppe- ja psühholoogilist nõustamist lapsele, lapsevanemale ja/või koolis töötavale pedagoogile, toetamaks õpilase edasijõudmist koolis ja toimetulekuvõimet edasises elus.

1.7.4.4. Vajadus õppenõustamise järele võib kujuneda lapsel, kellel on eriline andekus, õpi- või käitumiseraskused, terviserikked, erivajadus või pikema-aegne õppetööst eemalviibimine, mis toob kaasa vajaduse teha muudatusi või kohandusi kas õppesisus, õppeprotsessis, õpikeskkonnas.

1.7.5. Andekas/erihuvidega õpilane

1.7.5.1. Andekale/erihuvidega õpilasele toetuse andmise eesmärk on, et iga lapse annet/huvi on märgatud, seda arendatakse ning last tunnustatakse saavutuste eest.

1.7.5.2. Kui õpilase toe vajadus tuleneb tema andekusest, tagatakse talle individuaalse õppekava rakendamine ning vajaduse korral täiendav juhendamine aineõpetajate poolt või teiste vastava valdkonna spetsialistide poolt haridusprogrammide või teiste haridusasutuste kaudu. Oma töö planeerimisel lähtuvad õpetajad, huvijuhid ja juhtkond lapse ande ja huvi arendamisest ja rakendamisest.

1.7.5.3. Võimalused andeka õpilase toetamiseks:

- 1) diferentseeritud ülesanded ainetunnis,
- 2) võimalusel rühmatunnid;
- 3) e-õpe, õpiprogrammid;
- 4) ainetunniväline tegevus (õpikoda, valmistumine olümpiaadideks jt);
- 5) aineolümpiaadid;
- 6) konkursid, võistlused (kõne, etlemine, loovkonkursid, loovtants, sport jt);
- 7) huvitegevus;
- 8) aineringitöö (aine- ja huviringid).

1.7.5.4. Gümnaasiumiastmes korraldatakse andekate õpilaste juhendamist individuaaltundide kaudu.

1.7.5.5. Sõltuvalt õpilase hariduslikust erivajadusest võidakse teha muudatusi või kohandusi õppeajas, õppe sisus, õppeprotsessis, õpikeskkonnas või taotletavates õpitulemustes. Piiratud teovõimega õpilase puhul kaasatakse nende muudatuste tegemisse õpilase vanem. Kui muudatuste või kohandustega kaasneb nädalakoormuse või õppe intensiivsuse oluline kasv või kahanemine võrreldes riikliku või kooli õppekavaga, koostatakse muudatuste rakendamiseks individuaalne õppekava.

1.7.5.6. Tervislikel põhjustel koduõppel olevale õpilasele koostatakse individuaalne õppekava ning tema õppekoormust võib vähendada kuni kaheksa kursuse võrra iga arvestusliku koduõppel viibitud õppeaasta kohta.

1.7.6. Individuaalne õppekava

Aineõpetaja koostab õpilasele individuaalse õppekava, kui:

- 1) õpilasele rakendatakse õppekorraldust, mille puhul õpilane on väga vähesel määral kaasatud klassis läbiviidavasse õppesse;
- 2) õpilase õppekava erineb klassile koostatud õppekavast;
- 3) õpilase klassi läbimise aega või nominaalset õppeaega muudetakse;
- 4) õpilane vajab erisusi õppesisus, õppekoormuses, õppekorralduses ja õppekeskkonnas;
- 5) kooliväline nõustamismeeskond on andnud õpilase arengu toetamiseks soovitusi vähendada või asendada riiklikes õppekavades sätestatud õpitulemusi või vabastada õpilane kohustusliku õppeaine õppimisest.

1.8. KARJÄÄRIÕPPE, sh KARJÄÄRIINFO JA NÕUSTAMISE KORRALDAMINE

1.8.1. Karjääriõpe on osa õppeprotsessist, milles osaledes õpilane arendab teadlikkust iseendast ning omandab teadmisi töömaailmast, elukutsetest ja õppimisvõimalustest. Karjääriõppe tulemusena kujunevad õpilasel hoiakud, mis soodustavad kaasaegsesse töömaailma sisenemist, iseseisvate ja teadlike karjääriotsuste tegemist ning valmisolekut elukestvaks õppeks.

1.8.2. Koolis toimub karjääriõpe ja karjääriinfo edastamine aineõpetuse, ülekooliliste projektide, sh karjääripäeva või -nädala ning klassijuhatajatundide raames. Põhikoolis on tunnijaotusplaani sisse viidud ettevõtlus- ja karjääriõpetus 8. klassile ning karjääri- ja

ettevõtlusõpetus 9. klassile. Gümnaasiumiastmes on karjääriõpetuse kursus loimituna KESA moodulis.

1.8.3. Karjääriteenust osutavad koolis karjäärikoordinaator ja psühholoog.

1.8.4. Gümnaasiumiastmes viiakse 10. ja 12. klassis läbi individuaalsed karjäärinõustamised.

1.8.5. Karjääriteenuse kaudu aidatakse õpilasel saada tuge, kui õpilane vajab abi või nõu:

- 1) suuna või valikainete valikul;
- 2) oma tuleviku ja karjääri planeerimisel;
- 3) kui õpilane kahtleb oma valitud suuna sobivuses;
- 4) oma õpingute ühildamisel töö või õppekavavälise tegevusega;
- 5) statsionaarsest õppest mittestatsionaarsesse ülemineku kohta või kooli lõpetamiseks eksternina;
- 6) individuaalsel õppekaval õppimise ja individuaalse õppekava taotlemise kohta;
- 7) õppekavavälise tegevuse või õppimise otsimise kohta;
- 8) eneseanalüüsi koostamisel;
- 9) vestlusteks valmistumisel või gümnaasiumisse astumiseks.

1.8.6. Karjääriteenuse hulka kuulub ka karjääri- ja tööteemalise kirjanduse soovitamine ning kataloogide tutvustamine õppeasutuste kohta, kus on võimalik jätkata õpinguid peale põhikooli või gümnaasiumi või kus saab õppida õppekavaväliselt.

1.9. ÕPILASTE JA LASTEVANEMATE TEAVITAMISE JA NÕUSTAMISE KORD

1.9.1. Klassi- või aineõpetajad jälgivad õpilase toimetulekut koolis ning vajaduse korral kohandavad õpet vastavalt õpilase vajadustele.

1.9.2. Õpilase võimete ja annete kõrgeimale võimalikule tasemele arendamiseks tuleb põhikoolis välja selgitada õpilase individuaalsed õpivajadused, valida sobivad õppemeetodid ning korraldada diferentseeritud õpet.

1.9.3. Põhikool tagab õpilasele, kellel tekib ajutine mahajäämus eeldatavate õpitulemuste saavutamisel, täiendava pedagoogilise juhendamise väljaspool õppetunde (konsultatsioonid, pikapäevarühm).

1.9.4. Kool nõustab vajaduse korral õpilase vanemat õpilase arengu toetamises ja kodus õppimises.

1.9.5. Kool tagab õpilasele ning vanematele teabe kättesaadavuse õppe ja kasvatuse korralduse kohta ning juhendamise ja nõustamise õppetööd käsitlevates küsimustes. Peamised õppeteemad, vajalikud õppevahendid, hindamise korraldus ja planeeritavad üritused tehakse õpilasele teatavaks trimestri või poolaasta algul kooli veebilehe ja Stuudiumi kaudu.

1.10. ÕPETAJATE KOOSTÖÖ JA TÖÖ PLANEERIMISE PÕHIMÕTTED

1.10.1. Õpetajatega koostöös planeeritakse aineülese õppetöö osad ja ülekoolilised projektid (näiteks muusikanädal, antiiginädal, teemapäevad, projektõpe jne), mis kajastuvad kooli üldtööplaanis.

1.10.2. Õpetajad teevad koostööd õpilase arengu toetamiseks klassijuhatajaga, haridusliku erivajadusega õpilase õppe koordineerijaga ning tugispetsialistidega, üheks töövormiks on ka õppenõustamisinõukogu ümarlaud.

1.10.3. Õppetöö toimub õppetunnis õpetaja töökava alusel.

1.10.4. Töökava koostatakse igas õppeaines klassiti, esitatakse Stuudiumi kaudu vastavale õppejuhile.

1.10.5. Õpetaja töökava on kalenderplaan, milles täpsustatakse kooli õppekava üldosas ja ainekavas esitatut, arvestades konkreetseid õpilasi, kasutatavat õppekirjandust ja -materjale ning õppeaasta üldtööplaani.

1.11. KOOLI ÕPPEKAVA UUENDAMISE JA TÄIENDAMISE KORD

1.11.1. Kooli õppekava uuendamine või täiendamine toimub algatustaotluse alusel, mis tuleb esitada kooli direktorile kirjalikku taasesitamist võimaldavas vormis koos ettepanekute ja põhjendustega. Kooli õppekava uuendamist ja täiendamist võib taotleda iga asjast huvitatud isik.

1.11.2. Kui kooli õppekava uuendamise või täiendamise vajadus on tingitud muudatustest õigusaktides, siis algatab kooli õppekava muutmise kooli direktor.

1.11.3. Kooli direktor vaatab arvamused ja ettepanekud läbi ning kui õppekava muudatused on vastuolus kehtiva õigusega, kehtestab tulenevalt põhikooli- ja gümnaasiumiseadusest muudatused.

1.11.4. Kooskõlas põhikooli- ja gümnaasiumiseadusega, toimub kooli õppekava kehtestamine käskkirjaga, mis vastab haldusmenetluse seaduses sätestatud nõuetele.

1.11.5. Kool avalikustab kooli õppekava kooli veebilehel ja loob kooli raamatukogus võimalused kooli õppekavaga tutvumiseks.